

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2006-2007

5 juni 2007

ONTWERP VAN KADERDECREET

inzake ontwikkelingssamenwerking

VERSLAG

**namens de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden,
Internationale Samenwerking en Toerisme
uitgebracht door mevrouw Sabine Poleyn**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Karim Van Overmeire.

Vaste leden:

de heren Stefaan Sintobin, Roland Van Goethem, Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire, John Vrancken;

de dames Sabine Poleyn, Miet Smet, de heren Luc Van den Brande, Johan Verstreken;

de heren Gilbert Bossuyt, Jan Roegiers, mevrouw Anissa Tamsamani;

de heer Marnic De Meulemeester, de dames Stern Demeulenaere, Anne Marie Hoebeke.

Plaatsvervangers:

mevrouw Agnes Bruyninckx, de heer Werner Marginet, mevrouw Marie-Rose Morel, de heer Christian Verougstraete, mevrouw Linda Vissers;

de heren Ludwig Caluwé, Stefaan De Clerck, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heer Koen Van den Heuvel;

de heren Bart Caron, Kurt De Loor, Jacky Maes;

de heer Louis Bril, mevrouw Patricia Ceysens, de heer Marc van den Abeelen.

Toegevoegde leden:

de heer Eloi Glorieux;

de heer Jan Loones.

Zie:

1033 (2006-2007)

- Nr. 1: Ontwerp van decreet + Addendum
- Nrs. 2 en 3: Amendementen
- Nr. 4: Verslag hoorzitting/gedachtewisseling
- Nrs. 5 en 6: Amendementen

Zie ook:

194 (2004-2005)

- Nr. 1: Voorstel van decreet
- Nr. 2: Verslag

INHOUD

	Blz.
I. Inleidende uiteenzettingen	4
1. Inleidende uiteenzetting bij het ontwerp van decreet door de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme.....	4
2. Inleidende uiteenzetting bij het voorstel van decreet door de heer Jef Tavernier	7
II. Bespreking	8
1. Algemene bespreking	8
1.1. Vragen en opmerkingen van de leden.....	8
1.1.1. Tussenkost van mevrouw Sabine Poleyn	8
1.1.2. Tussenkost van de heer Kurt De Loor	11
1.1.3. Tussenkost van de heer Jan Loones.....	11
1.1.4. Tussenkost van de heer Jef Tavernier	12
1.1.5. Tussenkost van de heer Jan Roegiers.....	13
1.1.6. Tussenkost van mevrouw Anne Marie Hoebeke	14
1.1.7. Tussenkost van de heer Karim Van Overmeire.....	14
1.2. Antwoorden van de minister	15
1.3. Aanvullende vragen en opmerkingen van de leden	18
1.3.1. Aanvullende tussenkost van mevrouw Sabine Poleyn	18
1.3.2. Aanvullende tussenkost van de heer Kurt De Loor	18
1.3.3. Aanvullende tussenkost van de heer Jef Tavernier.....	18
1.4. Aanvullende antwoorden van de minister	19
2. Artikelsgewijze bespreking	19
III. Stemming over het geheel.....	25
Tekst aangenomen door de commissie	26

DAMES EN HEREN,

In de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme werd op data van dinsdag 13 februari 2007, dinsdag 6 maart 2007 en dinsdag 29 mei 2007 het ontwerp van kaderdecreet inzake ontwikkelings-samenwerking besproken. In toepassing van artikel 26, punt 2, van het Reglement van het Vlaams Parlement werd het voorstel van decreet van de heer Jef Tavernier inzake de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking (*Parl. St.* VI. Parl. 2004-05, nr. 194/1) samen behandeld met dit ontwerp van decreet. Conform artikel 26, punt 1, b), van het Reglement van het Vlaams Parlement, werden de besprekingen gevoerd op basis van de tekst van het ontwerp van decreet.

Op datum van dinsdag 13 februari 2007 gaf minister Geert Bourgeois een inleidende toelichting bij het ontwerp van decreet. Op dezelfde datum gaf ook de heer Jef Tavernier een inleidende toelichting bij zijn voorstel van decreet. Nog op die datum besliste de commissie bij consensus tot het houden van een hoorzitting met betrokkenen uit het werkveld.

De hoorzitting in kwestie ging door op datum van dinsdag 6 maart 2007. Hieraan namen volgende personen en instanties deel: de heer Dirk De fauw, gedeputeerde van West-Vlaanderen bevoegd voor Ontwikkelingssamenwerking en voorzitter van de VVP-Beleidscommissie Ontwikkelingssamenwerking (tijdens de algemene besprekingsronde vervangen door mevrouw Sofie Bracke, stafmedewerker van de VVP); mevrouw Karen De Pooter, studiemedewerker Duurzame Ontwikkeling en Vlaams Beleid bij 11.11.11; de heer Luc De Wever, coördinator Internationale Humanitaire Diensten, Rode Kruis-Vlaanderen; prof. dr. Robrecht Renard, convener themagroep 'Aid Policies', Instituut voor Ontwikkelingsbeleid en -beheer van de Universiteit Antwerpen; mevrouw Betty De Wachter, coördinator Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VMSG) Internationaal en de heer Willy Blockx, directeur-generaal van de Vlaamse Vereniging voor Ontwikkelingssamenwerking en technische Bijstand (VVOB) vzw. Het verslag van deze hoorzitting werd opgenomen in een apart stuk (*Parl. St.* VI. Parl. 2006-07, nr. 1033/4).

De eindbespreking en de stemming over het ontwerp van decreet ging door op dinsdag 29 mei 2007. Het ontwerp werd, met enige amenderingen, aangenomen met negen stemmen tegen vijf, bij één onthouding. De aanneming van het ontwerp bracht impliciet de verwerping van het voorstel van decreet met zich.

I. INLEIDENDE UITEENZETTINGEN

1. Inleidende uiteenzetting bij het ontwerp van decreet door de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme

Minister *Geert Bourgeois* wijst er vooreerst op dat ontwikkelingssamenwerking een vrij jonge beleidstak is binnen het Vlaamse bestuursgegeven. Pas vanaf de staatshervorming van 1993 heeft Vlaanderen de facto zijn eerste stappen gezet op het vlak van de Noord-Zuidwerking. Deze eerste stappen waren logischerwijze erg bescheiden en de groei van dit beleidsdomein verliep ook erg geleidelijk. In 1999 werd ontwikkelingssamenwerking voor het eerst een afzonderlijke bevoegdheid binnen de Vlaamse Regering en twee jaar later werd er hiervoor ook in een afzonderlijk begrotingsprogramma voorzien. Op die manier kreeg het gevoerde beleid meteen ook een eigen herkenbaar karakter.

De voorbije jaren zijn een nuttige leerschool geweest. Het beleid dat Vlaanderen – met al bij al vrij bescheiden middelen – voert, wordt volgens de minister ook gekenmerkt door een duidelijke continuïteit, waarbij men met name permanent oog heeft voor kwalitatieve principes. De minister benadrukt daarbij dat er gestaag kwalitatief én kwantitatief vooruitgang is geboekt. Ter illustratie van dat laatste geldt het feit dat er ondertussen al drie prioritaire partnerlanden zijn voor de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking: Zuid-Afrika, Mozambique en (recentelijk) Malawi. De minister preciseert dienaangaande dat het regeerakkoord bepaalt dat de inspanningen zullen worden toespitst op de regio Zuidelijk Afrika. Er zijn de afgelopen jaren ook drie decreten goedgekeurd en afgekondigd op dit domein, te weten: convenants gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking, sensibilisatie en ontwikkelingseducatie en waarborgverlening voor microfinanciering.

Minister Bourgeois stelt dat het huidige beleid doorgaat op de ingeslagen weg met de implementatie van de decreten, met – voor het eerst – het opstellen van een vijfjarige strategienota in overleg met de Zuid-Afrikaanse partner en met het opstarten van nieuwe vormen van samenwerking met de overheid van Mozambique. Die nieuwe vorm van samenwerking behelst een model waarbij er rechtstreeks budgetsteun wordt ingebracht via een fonds dat gestuurd en geleid wordt door de Mozambikaanse overheid ter

plaatse, maar met toezicht van de landen die bijdragen aan het fonds. Ook in Malawi wordt voorzien in directe samenwerking, maar bij de opstartfase wordt er in eerste instantie gewerkt met internationale organisaties zoals UNAIDS en de FAO (Food and Agriculture Organization), zo stelt de minister nog. Op relatief korte termijn zal er echter ook met de Malawische overheid een concreet samenwerkingsprogramma worden uitgewerkt.

De reden dat men momenteel werk maakt van een kaderdecreet ontwikkelingssamenwerking, is dat men het signaal wil geven dat ontwikkelingssamenwerking een essentieel onderdeel van het Vlaamse beleid is geworden. In het licht van de aanslepende discussie over de defederalisering van de ontwikkelingssamenwerking, kan de Vlaamse decreetgever hiermee dit beleidsaspect ten gronde – qua onderbouw en principes – verankeren, teneinde het niet langer afhankelijk te maken van de al dan niet inschrijving in een regeerakkoord en een beleidsbegroting. Met dit kaderdecreet wordt dit beleidsdomein dus bestendig als permanent aandachtspunt voor de Vlaamse overheid.

Minister Bourgeois stelt verder dat het decreet ook de invulling van het inherent ruime begrip ontwikkelingssamenwerking verduidelijkt en een – noodzakelijk gebleken – overkoepelend kader schept. De Noord-Zuidwerking groeit, zo stelt hij, en er is heel wat in beweging met de vele initiatieven en innovatieve stappen die het Vlaamse ontwikkelingsbeleid heel breed hebben gemaakt. Hij denkt daarbij onder andere aan de ontwikkelingen inzake de vierde pijler, het opzetten van de Helpdesk Import Vlaanderen, de steun aan Ex-Change, de microfinanciering en dergelijke meer.

Stilaan is Vlaanderen inzake ontwikkelingssamenwerking een sterke speler geworden die een breed terrein bezet en die met innovatieve zaken bezig is, net als bijvoorbeeld Ierland, dat in vergelijking met Vlaanderen budgettair wel over een veelvoud aan middelen beschikt. Volgens de minister is uit zijn contacten met zijn Ierse evenknie in elk geval al gebleken dat een goede uitwisseling van ideeën, kennis en ervaring zeker tot de mogelijkheden behoort.

Minister Bourgeois beklemtoont dat decretale verankering daarenboven een houvast biedt voor de administratie en alle betrokken actoren, dat het een stabiel kader schept en de mogelijkheid biedt om later bepaalde vormen van ontwikkelingssamenwer-

king verder te verdiepen. Tegelijk legt het kaderdecreet kwaliteitscriteria en principes vast, maar blijft het ook voldoende flexibel om allerlei initiatieven toe te laten, in de zin dat niet alles erin gebetonneerd wordt.

De minister wijst er vervolgens ook op dat de bestaande decreten – ontwikkelingseducatie, gemeentelijke convenants, microfinanciering – geïntegreerd werden in dit decreet. Ze zijn immers volledig in overeenstemming met wat in het kaderdecreet is opgenomen inzake principes, doelstellingen en voorwaarden voor ontwikkelingssamenwerking, wat volgens de minister de hoger reeds genoemde beleidscontinuïteit bevestigt.

Het decreet laat ook ruimte voor het uitwerken van specifieke regelingen ter financiering van indirecte actoren, multilaterale organisaties en noodhulpinitiatieven.

De minister verklaart dat het decreet verder ook aandacht besteedt aan nieuwe vormen van ontwikkelingssamenwerking. Momenteel vallen er vier pijlers te onderscheiden: de klassieke bilaterale samenwerking (de eerste pijler), de multilaterale samenwerking (de tweede pijler), de niet-gouvernementele samenwerking (derde pijler) en tot slot de, nog wat minder bekende, zeer heterogene en niet-domeinspecifieke vierde pijler, die uitgaat van organisaties die vaak zelfs ontwikkelingssamenwerking niet tot primair doel hebben. De minister preciseert daarbij dat het bij dat laatste kan gaan over allerhande sociale bewegingen, zoals daar zijn: scholen, bedrijven, sociale bewegingen enzovoort. Deze vierde pijler wordt naast een grote diversiteit ook gekenmerkt door een grote creativiteit en inventiviteit én heeft, uit de aard der zaak, een zeer breed maatschappelijk draagvlak.

De minister verwijst daarbij, niet zonder enige trots, opnieuw naar zijn contacten met zijn Ierse ambtsge-noot, waaruit moest blijken dat Ierland – dat inzake ontwikkelingssamenwerking toch zeer modern mag worden genoemd – bijvoorbeeld de Ex-Change-formule (waarbij senior-managers en -technici worden uitgestuurd om bedrijven in het Zuiden mee te helpen doorgroeien) niet kende. Het is een zeer efficiënte en goedkope manier om aan kleine bedrijfjes medewerking te verlenen bij de opstart en het oplossen van allerhande (technische, financiële, budgettaire, ...) problemen. Vanuit de ethisch gedreven bedrijfswe-reld ontstaan steeds meer van die initiatieven en ze groeien ook.

Minister Bourgeois overloopt tenslotte nog even summier de voornaamste bepalingen van het kaderdecreet. Hij verklaart daarbij dat in artikel 2 een aantal definities zijn opgenomen, onder meer wat we verstaan onder Vlaamse ontwikkelingssamenwerking, wat we als het ‘Zuiden’ beschouwen, de doelstellingen, duurzame ontwikkeling, de millenniumverklaring en de millenniumdoelstellingen, wie de partners zijn, bilaterale samenwerking, de minst ontwikkelde landen, genderproblematiek, sectorale benadering, programmafinanciering, projectfinanciering, indirecte samenwerking, multilaterale samenwerking, ODA (Official Development Assistance – officiële ontwikkelingssamenwerking), het convenant gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking, ontwikkelingseducatie en het Vlaams Ontwikkelingsfonds. In totaal niet minder dan 19 termen en begrippen die gedefinieerd worden.

De minister overloopt vervolgens de verschillende onderdelen van het ontwerp van decreet. In titel II, artikel 3, worden de doelstellingen belicht, waarbij ervan uitgegaan wordt dat Vlaanderen een eigen bijdrage levert aan een rechtvaardige Noord-Zuid-verhouding en aan de verdere ontwikkeling van het Zuiden. Dat gebeurt volgens het decreet door een structurele bestrijding van de armoede samen met de betrokken landen en door de verruiming van het draagvlak voor ontwikkelingssamenwerking binnen de Vlaamse Gemeenschap zelf. Ten slotte wordt ook de aandacht voor het mondiale perspectief gepromoot en wordt er gestreefd naar coherentie binnen het ontwikkelingsbeleid.

Titel III omvat de principes en de voorwaarden, waarbij de minister benadrukt dat Vlaanderen als speler in de ontwikkelingssamenwerking wel bescheiden is qua omvang, maar door de gehanteerde principes zeker sterk geapprecieerd wordt door de partners. In dat licht lijkt het hem trouwens aangewezen dat ook de leden van de commissie eens contact zouden kunnen leggen met beleids mensen uit de partnerlanden, kwestie van dat zelf ook te kunnen ervaren. Bij toekomstige bezoeken van beleids mensen uit onze partnerlanden, neemt de minister zich dan ook voor om een ontmoetingsmoment met het Vlaams Parlement te programmeren.

Minister Bourgeois somt verder de principes op: eigenaarschap, partnerschap, beleidsdialoog en erkenning van de diversiteit. De partnerlanden zijn eigenaar, hetgeen betekent dat ze zelf hun eigen ontwikkelingsbeleid bepalen en zelf de prioriteiten leggen.

De minister illustreert dit aan de hand van de hoger genoemde budgetfinanciering in Mozambique. De ondersteuning gebeurt dus via bijdragen van partnerlanden, maar het lokale beleid beheert het budget en wendt dit aan voor zelf vastgestelde doelstellingen, terwijl er een gezamenlijke monitoring gebeurt vanwege de landen die de bijdragen leveren. Er is uiteraard ook rapportage en vooruitgangscntrole aan gekoppeld (in casu gebeurt zulks samen met Dene-marken, hetgeen een aanzienlijke verlaging van de overheadkosten met zich brengt). De minister wijst er daarbij op dat Vlaanderen zich daarmee op dezelfde lijn stelt als een aantal voortrekkerslanden inzake ontwikkelingssamenwerking, als daar zijn: Dene-marken, Ierland en Nederland. Partnerschap houdt volgens de minister in dat er op basis van gelijkwaardigheid wordt samengewerkt. Het beleid wordt in gemeenschappelijk overleg en via dialoog gevoerd. En ten slotte is er ook een volwaardige erkenning van de diversiteit op cultureel, levensbeschouwelijk, economisch, religieus en sociaal vlak van de partners waarmee wordt samengewerkt.

Vervolgens licht de minister toe aan welke voorwaarden de samenwerking moet voldoen. Ze moet ontwikkelingsrelevant zijn en dus voldoen aan de ter zake vigerende criteria van de OESO (Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling). Ze moet ook ongebonden zijn. Het inschrijven van dit specifieke principe is met name belangrijk, omdat het de uitvoerende macht bindt. De inspanningen moeten geconcentreerd zijn op een beperkt aantal landen, sectoren en actoren om een zo groot mogelijke efficiëntie na te streven met de beperkte middelen die er zijn. Dat laatste impliceert volgens minister Bourgeois ook dat er al eens mensen moeten worden teleurgesteld met betrekking tot hun, op zich ongetwijfeld waardevolle en nobele, voorstellen. Er wordt gecoördineerd en geharmoniseerd, kwestie van structureel te kunnen werken. De samenwerking is resultaatgericht en mikt op een langdurige termijn. Bovendien is integrale kwaliteitszorg essentieel, stelt de minister.

Titel IV behandelt de bilaterale samenwerking, die zoals gezegd gericht is op een beperkt aantal landen, waarbij artikel 7 de criteria omvat die worden gehanteerd: de graad van armoede, de mate van goed bestuur (‘good governance’ en de ‘rule of law’), waarbij de minister weliswaar benadrukt dat we dienaangaande onze eigen normen niet mogen hanteren bij het maken van die afweging, kwestie van niet sowieso elke samenwerking met het Zuiden bij voorbaat uit

te sluiten, en ten slotte het belang van de bestaande betrekkingen met het partnerland in overeenstemming met een aantal voorwaarden. De Vlaamse Regering bepaalt de aan deze criteria gekoppelde actuele indicatoren en de onderlinge weging ervan. Artikel 8 zegt hoe een samenwerking kan worden stopgezet. Van de andere hoofdstukken van titel IV – sectorale afbakening, transversale thema's, actoren, vormen en landenstrategienota's – preciseert de minister nog dat de landenstrategienota die voor elk van de partnerlanden moet worden opgesteld, moet ingaan op welbepaalde thema's, doelstellingen, specifieke sectoren, transversale thema's, actoren, samenwerkingsvormen en dergelijke meer voor die partnerlanden.

Titel V handelt over de multilaterale samenwerking. De minister stelt dat het niet onbelangrijk is dat Vlaanderen als deelstaat en medespeler wordt erkend en gewaardeerd binnen dit kader van multilaterale organisaties (als daar bijvoorbeeld zijn de hoger reeds vermelde FAO en UNAIDS). Hij neemt de volgende titels kort door: indirecte samenwerking, gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking, ontwikkelingseducatie, waarborgverlening, noodhulp en humanitaire bijstand. Die laatste spitsen zich toe op omstandigheden zoals natuurrampen of door de mens veroorzaakte rampen, waaromtrent de plaatselijke autoriteiten geen gepaste respons kunnen formuleren. Titel XI heeft het over voortgangscontrole en evaluatie, wat de minister heel belangrijk acht in het kader van het algemene principe van de beleidstransparantie, die noodzakelijkerwijze steeds verbonden is aan de aanwending van publieke middelen. Titel XII gaat over de begroting, dat wil zeggen de middelen en de besteding ervan, en ten slotte vermeldt minister Bourgeois de overgangsbepaling die stelt dat het decreet van toepassing is op de nieuwe acties en maatregelen die ingang vinden na de inwerkingtreding van het decreet.

2. Inleidende uiteenzetting bij het voorstel van decreet door de heer Jef Tavernier

De heer *Jef Tavernier* wijst er vooreerst op dat zijn voorstel van decreet reeds van begin 2005 dateert. Het is dan ook niet zonder enige verbazing dat hij onlangs mocht vaststellen dat het alsnog geagendeerd is geraakt. De reden voor dat lange uitstel bestond erin dat het reeds lang algemeen geweten was dat er een ontwerp van decreet over hetzelfde onderwerp op komst was vanuit de regering. De heer Tavernier koesterde dan ook grote verwachtingen ten aanzien

van dit aangekondigde ontwerp, maar moet nu tot de vaststelling komen dat het voorstel van decreet voor zowat 90 percent overeenstemt met het voorliggende ontwerp van decreet.

Er kan ter zake overigens nog verder teruggegaan worden in de tijd. Zijn voorstel van decreet komt immers voor 99 percent overeen met een ontwerp van decreet dat in 2003 via overleg onder de parlementsleden van de toenmalige meerderheid werd opgesteld. Dat ontwerp van decreet werd eind 2003, begin 2004, ingediend bij het Vlaams Parlement, samen met drie kleinere decreten (ontwikkelingseducatie, gemeentelijke convenants, microfinanciering). De meerderheid, zowel als de oppositie, merkte destijds op dat er in feite eerst een kaderdecreet nodig was vooraleer er specifieke decreten konden worden goedgekeurd. Gezien de aard van de vermelde deeldecreeën, werden ze uiteindelijk toch met ruime meerderheid goedgekeurd. Het kaderdecreet in kwestie werd in datzelfde jaar, meer bepaald in maart 2004, echter min of meer afgeblokt omdat de toenmalige grootste oppositiepartij op hoorzittingen ter zake stond. Het ging daarbij toen duidelijk over een verdoken verdragingsmanoeuvre.

De heer Tavernier verheugt zich er echter over dat de bespreking van een en ander alsnog kan worden gehouden en dat zijn voorstel toch duidelijk als inspiratiebron heeft kunnen dienen. Op zich is dit vanuit de oppositie dus wel degelijk een succesvolle tactiek geweest.

Het lid oppert daarbij wel de vraag waarom het twee en zelfs drie jaar heeft geduurd om een aantal zaken te wijzigen, en stelt dat een punctuele vergelijking van de twee teksten in dit verband erg interessant en revelerend is. Soms zijn er louter enige verbeteringen, aanvullingen of herformuleringen gebeurd, maar in een aantal gevallen zijn er ook subtiele afwijkingen. Hij wil tijdens de bespreking die vergelijking maken en kondigt ook reeds amendering aan bij wat volgens hem echte verschuivingen zijn.

De heer Tavernier laat vervolgens opmerken dat het hem tevens belangrijk lijkt om ook het advies van de Raad van State bij de bespreking steeds in het achterhoofd te hebben. Een aantal commentaren van de logistieke dienst van het parlement op het voorstel van decreet liepen trouwens min of meer gelijk aan de meer 'zachte' bemerkingen van de Raad van State, zo stelt hij. Bij het verbeteren en aanscherpen van de teksten moet volgens de heer Tavernier vooral

de opmerking in gedachten worden gehouden dat het bij het kaderdecreet al te zeer over intentieverklaringen zou gaan en te weinig over een reëel normatief kader waarbinnen scherpe regels en strikte afspraken worden bepaald.

II. BESPREKING

1. Algemene bespreking

1.1. Vragen en opmerkingen van de leden

1.1.1. *Tussenkomst van mevrouw Sabine Poleyn*

Mevrouw *Sabine Poleyn* betitelt dit ontwerp van kaderdecreet inzake ontwikkelingssamenwerking als historisch voor het Vlaamse ontwikkelingsbeleid. Tijdens de vorige regeerperiode werd ook wel reeds een dergelijk ontwerp van decreet ingediend maar dat is toen niet goedgekeurd.

De spreker noemt het belangrijk dat er een ontwerp van kaderdecreet is nadat Vlaanderen al ruim 14 jaar een eigen ontwikkelingsbeleid kan voeren. Vlaanderen heeft dat beleid tot nog toe steeds zonder decretaal kader gevoerd. Er was dan ook behoefte aan een kader met de uitgangspunten, voorwaarden en prioriteiten. Het Vlaams Parlement bepaalt op die manier wat het beleid dient uit te voeren. Het beleid mag niet langer afhankelijk zijn van de, soms wisselende, opvattingen van de opeenvolgende ter zake bevoegde ministers.

Mevrouw Poleyn vindt het daarbij evident dat het Vlaamse ontwikkelingsbeleid de internationale ontwikkelingsagenda volgt. De Vlaamse ontwikkelingsinspanningen moeten in harmonie met de inspanningen van andere donoren bijdragen tot het behalen van de Millenniumdoelstellingen.

De spreker is tevreden met de drie duidelijk afgebakende en verschillende doelstellingen. De eerste doelstelling is meteen ook de ultieme: Vlaanderen probeert met zijn Zuidwerking de armoede in het Zuiden structureel aan te pakken. Daarnaast probeert het beleid in Vlaanderen mensen bewust te maken van en te informeren over de Noord-Zuid-verhoudingen. De spreker benadrukt het belang van deze tweede doelstelling. De derde doelstelling is zoeken naar coherentie tussen de verschillende

beleidsdomeinen. Volgens mevrouw Poleyn wordt die derde doelstelling ook de grote uitdaging tijdens de komende regeerperiodes.

De uitgangspunten waarop het beleid gebaseerd zal zijn, zijn de principes van eigenaarschap, partnerschap, beleidsdialoog en diversiteit. Deze, ongetwijfeld niet makkelijk te realiseren, principes zijn tegelijk de principes die ten grondslag liggen aan de internationale agenda. De voorwaarde is dat het Vlaams beleid ontwikkelingsrelevant, ongebonden, geconcentreerd, gecoördineerd, duurzaam en kwaliteitsvol moet zijn. Het wordt volgens de spreker nog een hele uitdaging om deze ambitieuze doelstellingen ook effectief te halen.

De internationale agenda volgen heeft anderzijds ook zekere nadelen. Het leidt tot een breed ontwerp van kaderdecreet. De keuzes zijn niet altijd zonder meer duidelijk. Er zijn acht Millenniumdoelstellingen, waarvan er zeven van toepassing zijn op het Zuiden. De achtste doelstelling slaat op het internationale beleid. Voorts wordt in deze ook verwezen naar de Verklaring van Parijs. Dergelijke – noodzakelijke – verwijzingen maken het evidentierwijze meteen ook wat moeilijker om een concreet en afgebakend beleid te voeren.

Mevrouw Poleyn is dan ook van oordeel dat dit ontwerp van kaderdecreet over enkele jaren geëvalueerd dient te worden om na te gaan of de middelen op een transparante manier besteed worden. Transparante besteding is een voorwaarde die benadrukt werd door de Raad van State en die ook wordt vermeld in de reguleringssimpactanalyse (RIA) bij het ontwerp van decreet. Tegelijk twijfelt ze echter ook of een evaluatie ten gronde wel echt mogelijk is. Het betreft immers een kaderdecreet met een beperkt instrumentarium. Het Vlaams Parlement moet het beleid blijven volgen. De strategische adviesraad moet zelf zoeken waar hij een rol kan spelen in deze.

Mevrouw Poleyn is tevreden dat het Vlaams Parlement het kader kan bepalen. Dit ontwerp van kaderdecreet maakt de volgende Vlaamse regeringen duidelijk wat de uitgangspunten, voorwaarden en doelstellingen zijn. Het kaderdecreet moet echter, zoals gezegd, over enkele jaren geëvalueerd worden om na te gaan of het ook tot de nodige transparantie leidt.

Er is volgens de spreker al gediscussieerd over de vraag hoe de verschillende beleidsdomeinen coherent kunnen optreden. Dit ontwerp van decreet is enkel

van toepassing op het beleid van de minister voor Ontwikkelingssamenwerking. Elke andere minister kan binnen zijn beleidsdomein zijn ontwikkelingsbeleid zelf uitvoeren. Het is echter belangrijk dat elke minister zich bewust is van de impact van zijn beleid op de Noord-Zuidverhoudingen. Het wordt volgens de spreker een hele uitdaging om die inspanningen daadwerkelijk op elkaar af te stemmen. De minister heeft een coherentietoets aangekondigd. Er zijn de ODA-cijfers en de achtste Milleniumdoelstelling. In de memorie van toelichting bij artikel 5 wordt verwezen naar een Zuideffectenrapport om tot coherentie te komen. De spreker vraagt de minister wat hij daarmee precies bedoelt. Wie zal daarvoor instaan? Met welke regelmaat wordt dergelijk rapport aan het Vlaams Parlement voorgelegd?

Volgens mevrouw Poleyn moet men zoeken naar instrumenten om de coherentie te bewerkstelligen. Ze beseft dat daar nu nog niet over beslist kan worden. Ze drukt de hoop uit dat minister Bourgeois daar nog tijdens deze regeerperiode werk van maakt.

Tijdens de hoorzitting over het ontwerp van kaderdecreet werd meermaals gezegd dat Vlaanderen als donor zo veel mogelijk overleg moet plegen met de andere donoren. Het Vlaams beleid moet in harmonie zijn met het beleid van andere overheden en donoren. Het lid vindt dat artikel 5 duidelijk moet bepalen met welke overheden overlegd moet worden. De lokale overheden spelen al een belangrijke rol omdat ze een eigen ontwikkelingsbeleid voeren. Gemeenten worden trouwens gestimuleerd om een ontwikkelingsbeleid te voeren. Vlaanderen moet zijn gemeenten blijven begeleiden en stimuleren. Vlaanderen moet de gemeenten ook geregeld samenbrengen om na te gaan of beleidsafstemming nodig is.

Hetzelfde geldt voor de provincies. Provincies hebben reeds heel wat ervaring inzake steun aan het Zuiden en ontwikkelingseducatie. Tijdens de hoorzitting is namens de Vereniging van de Vlaamse Provincies (VVP) gepleit voor een jaarlijks overleg tussen de Vlaamse overheid en de provincies om de onderlinge verhouding te verbeteren en het beleid af te stemmen. De spreker vraagt de minister in te gaan op dat voorstel, hetgeen volgens haar mogelijk is zonder dat het ontwerp van kaderdecreet daarvoor noodzakelijkerwijze geamendeerd hoeft te worden.

De andere regionale overheden en de federale overheid voeren eveneens een eigen ontwikkelingsbeleid. Ook met deze overheden moet worden overlegd om

tot complementaire inspanningen te komen. De Vlaamse Vereniging voor Ontwikkelingssamenwerking en technische Bijstand (VVOB) heeft ervaring ter zake.

Bij bilaterale en multilaterale samenwerking moet Vlaanderen in overleg treden met de andere, al dan niet Europese, donorlanden. Zowel de financiële als de administratieve inspanningen moeten worden afgestemd. Het moet de bedoeling zijn dat de ontvangende landen zo weinig mogelijk 'planlast' ondervinden.

Uitgaande van de partnerlanden moet de Vlaamse overheid geregeld nagaan of kan worden overlegd met niet-gouvernementele donoren zoals bedrijven en ngo's. Men moet nagaan of de inspanningen op elkaar kunnen worden afgestemd.

Mevrouw Poleyn vindt het positief dat in artikel 4 van het kaderdecreet wordt uitgegaan van een beleidsdialog. Zo'n dialoog veronderstelt een evenwaardige relatie tussen Vlaanderen en de partnerlanden. Zo'n dialoog moet zaken als mensenrechten en democratie bespreekbaar maken. Vlaanderen moet van zijn goede relatie met ontwikkelingslanden gebruikmaken om ter zake zelf een buitenlands beleid te voeren.

Partnerschap is eveneens een belangrijk maar moeilijk realiseerbaar uitgangspunt. Hoe is een evenwaardige relatie mogelijk tussen een financier en een ontvangend land? De spreker is van oordeel dat men moet loskomen van de loutere financiële relatie. Men moet streven naar een volwaardige partnerrelatie waarbij beide partners naast elkaar staan en waarbij Vlaanderen een betrouwbare partner is. Vlaanderen moet zijn beloftes nakomen. Ze pleit voor efficiëntie en tegen planlast.

Artikel 6 gaat over de bilaterale samenwerking met partnerlanden. Vlaanderen heeft momenteel drie prioritaire partnerlanden: Zuid-Afrika, Mozambique en Malawi. Het ontwerp van decreet laat de mogelijkheid open om nieuwe partnerlanden te selecteren. Om partnerland te worden is een afdoende budgettaire massa nodig. In de memorie van toelichting staat dat Vlaanderen een betekenisvolle bijkomende budgettaire massa moet hebben. De minister moet kunnen aantonen dat hij iets kan realiseren in het nieuwe partnerland. De spreker is van oordeel dat zulks enkel mogelijk is op basis van een advies van de strategische adviesraad Internationaal Vlaande-

ren. Het Vlaams Parlement moet van een en ander zo snel mogelijk op de hoogte worden gebracht. Er is daartoe een amendement ingediend.

De spreker vindt het positief dat een aantal criteria genoemd worden waaraan een nieuw partnerland moet voldoen. Armoede is een evident criterium. Zoals tijdens de hoorzitting gesuggereerd door professor Renard van het Instituut voor Ontwikkelingsbeleid en -beheer, zal geen gebruik gemaakt worden van de MOL-lijst (Minst Ontwikkelde Landen) maar van de menselijke ontwikkelingsindex (HDI – Human Development Index) van de UNDP-lijst. De laagste gerangschikte groep van landen komt in aanmerking voor een nieuwe partnerrelatie.

Goed bestuur is eveneens een evident criterium. Zulks wordt dan ook duidelijk gedefinieerd in een amendement. CD&V vindt het derde criterium – de bestaande betrekkingen – belangrijk en interpreteert dat heel breed. Het gaat om meer dan bestaande betrekkingen binnen ontwikkelingssamenwerking. Vlaanderen heeft historische banden met een aantal landen. Er zijn de landen met een grote bevolkingsgroep in Vlaanderen. Ook deze landen moeten in aanmerking komen voor een ontwikkelingsbeleid mits ze aan de andere criteria voldoen.

Artikel 9 gaat over de sectorale concentratie. De spreker gaat akkoord met het voornemen om deze sectoren in dialoog met het partnerland te kiezen. Tegelijk dient men voldoende te beseffen over welke expertise, die relevant is voor het partnerland, Vlaanderen beschikt. De spreker haalt het Instituut voor Tropische Geneeskunde en het VVOB aan als voorbeelden.

Inzake indirecte samenwerking vraagt de spreker meer transparantie ten aanzien van het Vlaams Parlement. Het Vlaams Parlement krijgt een beeld van de verschillende begrotingsallocaties. Het blijft echter onduidelijk waarvoor de middelen voor indirecte samenwerking precies gebruikt worden. Ze vraagt van de minister duidelijkheid ter zake tijdens de toekomstige begrotingsbespreking.

Nog inzake indirecte samenwerking, verwijst de spreker naar de opmerkingen van 11.11.11 tijdens de hoorzitting. Men had problemen met het vernoemen van de vierde pijler in de memorie van toelichting. Vierde pijlerinitiatieven zijn initiatieven in of ten aanzien van het Zuiden, die uitgaan van

allerhande Vlamingen. Het gaat om mensen die solidariteitsinitiatieven opzetten omdat ze bijvoorbeeld coöperant zijn geweest in het Zuiden of er op bezoek zijn geweest. Die mensen verzamelen hier middelen. De spreker vindt het belangrijk dat deze term omschreven wordt. Tegelijk pleit de spreker net zoals 11.11.11 voor kwaliteitscontrole en duurzaamheidseisen. De voorwaarden en uitgangspunten die zijn opgenomen in het decreet moeten ook voor deze initiatieven gelden.

De spreker vindt het een goede zaak dat dit ontwerp van kaderdecreet noodhulp in artikel 19 definieert. Het is haar echter niet duidelijk of noodhulp hiermee onderhevig is aan de algemene voorwaarden, uitgangspunten en doelstellingen van ontwikkelingssamenwerking. Vlaanderen moet immers niet alleen de kortetermijnnoden lenigen. Vlaanderen moet ernaar streven dat die noden zich op lange termijn niet meer opnieuw voordoen. Noodhulp dient ook als structurele armoedebestrijding. De spreker is van oordeel dat zulks meer visie en instrumenten vereist. Op termijn moet het noodhulpbeleid decretaal vastgelegd worden. Dit ontwerp van decreet is daartoe een eerste aanzet.

In artikel 21 wordt een externe evaluatie aangekondigd. De spreker vraagt met welke regelmaat de externe evaluatie voorgelegd zal worden aan het Vlaams Parlement. Wie zal ervoor instaan?

De spreker staat achter de suggestie van Vereniging van de Vlaamse Steden en Gemeenten (VMSG) om de Zuid-Zuiddialoog te stimuleren. VVOB en VMSG merkten tijdens de hoorzitting op dat zij geen lid zijn van de strategische adviesraad. Ze vraagt de minister of hij beide instanties op andere ogenblikken bij zijn beleid betreft. Het lid betreurt ook dat de strategische adviesraad Internationaal Vlaanderen nog niet is opgericht. De strategische adviesraad had in beginsel immers advies moeten kunnen verlenen over dit ontwerp van kaderdecreet inzake ontwikkelingssamenwerking. Ze gaat er echter vanuit dat de strategische adviesraad advies zal verlenen bij de evaluatie.

Afsluitend zegt de spreker dat dit hoe dan ook een belangrijk ontwerp van decreet is. Het Vlaams ontwikkelingsbeleid moet gebaseerd zijn op een aantal uitgangspunten en voorwaarden. Ze hoopt dat de minister snel de grote uitdagingen instrumentaliseert.

1.1.2. *Tussenkoms van de heer Kurt De Loor*

De heer *Kurt De Loor* vindt dit ontwerp van kaderdecreet inzake ontwikkelingssamenwerking een gemiste kans. Dat mocht volgens de spreker trouwens ook blijken uit de algemene teneur van de hoorzitting. Het ontwerp van kaderdecreet is te vrijblijvend. Het zal leiden tot een gebrek aan efficiëntie.

De uitgangspunten, principes en doelstellingen zijn op zich wel goed. De sectorale en geografische concentratie zijn echter onvoldoende afgelijnd en al te vrijblijvend. Het ontwerp van kaderdecreet gaat voor de sectorale concentratie voorbij aan de logica ervan. Dankzij sectorale concentratie moet de donor relevante ervaring opdoen in een beperkt aantal sectoren. Er moet geconcentreerd worden om de impact te verhogen. Als op voorhand enkele sectoren worden gekozen, is er werk genoeg aan de winkel om decennialang nuttige arbeid te leveren.

Enerzijds zal sectoraal en thematisch geconcentreerd worden, maar anderzijds zijn sectoren en thema's afhankelijk van de partner waarmee wordt samengewerkt. Dat ondermijnt volgens de spreker in niet geringe mate de principes van sectorale en thematische concentratie. Deze principes staan ten dienste van het land waaraan hulp wordt verstrekt. Inzake geografische concentratie worden vage termen gebruikt zonder concrete aantallen.

Voorts is de spreker van oordeel dat een decreet over internationale solidariteit niet geschreven mag worden vanuit de interne bestuurslogica van het donorland. Het moet gebaseerd zijn op 'best practices' en geleerde lessen.

Een goed ontwerp van kaderdecreet moet de minister duidelijke grenzen opleggen om te kunnen bepalen welke ontwikkelingsprogramma's de minister al dan niet steunt. Een ontwerp van kaderdecreet moet een wildgroei van sectoren en willekeur vermijden. De geboden hulp en financiering moet maximaal resultaat opleveren. Een ontwerp van kaderdecreet is een instrument om de ontwikkelingsrelevantie van de ingezette middelen te verhogen door concentratie. Het moet een controle-instrument zijn voor de parlementsleden. Het moet tegelijk de minister beschermen tegen druk.

1.1.3. *Tussenkoms van de heer Jan Loones*

Volgens de heer *Jan Loones* is iedereen het eens over het feit dat de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking

ambitueus moet zijn ondanks de beperktheid van de middelen. Een essentiële voorwaarde die ook in dit ontwerp van kaderdecreet naar voren wordt geschoven, is de internationale normen respecteren en volgen. Hij zegt dat uitdrukkelijk in antwoord op de strenge beoordeling van de heer De Loor.

De vraag is welke tactiek gehanteerd wordt. Opteert men voor een decreet dat de huidige situatie vastlegt of voor een decreet dat de Vlaamse Regering vertrouwen schenkt? N-VA kiest voor een ambitueus programma. Als zoals de sp.a vraagt alle middelen van landsverdediging gebruikt worden voor ontwikkelingssamenwerking, nemen de mogelijkheden toe. N-VA wil ontwikkelingssamenwerking niet beperken tot de huidige bevoegdheden. Een ontwerp van kaderdecreet kan bredere middelen omvatten. Gezien de huidige beperkte middelen, heeft hij weliswaar enig begrip voor het wantrouwen van de heer De Loor ten aanzien van de Vlaamse Regering.

In tegenstelling tot mevrouw Poleyn vindt de spreker dit geen echt historisch moment. Vlaanderen doet al sedert 1993 aan ontwikkelingssamenwerking. Het beleid wordt nu pas voor het eerst omschreven. Het is belangrijk dat er nu een ontwerp van kaderdecreet is. Vlaanderen zit kwalitatief en kwantitatief op een groeipad. Het decreet dat de heer Tavernier als bevoegd minister samen met sp.a heeft ingediend, stemt grotendeels overeen met dit ontwerp van kaderdecreet. Reden te meer waarom hij niet kan begrijpen dat de heer De Loor het ontwerp van kaderdecreet als een gemiste kans beschouwt. Het ontwerp van kaderdecreet maakt volgens de spreker integendeel nieuwe kansen mogelijk.

Dat Vlaanderen zich op een groeipad bevindt, is volgens de spreker al meermaals gebleken tijdens deze regeerperiode. Vlaanderen heeft het Vlaams Agentschap voor Internationale Samenwerking (VAIS) opgericht. De middelen blijven stijgen. Het ontwerp van kaderdecreet omvat de belangrijke principes en voorwaarden.

De spreker merkt op dat men alle vogels moet laten zingen zoals ze gebekt zijn. Er mag overleg plaatsvinden met de lokale overheden, maar dat moet niet per se. Iedereen moet zijn eigen weg kunnen volgen. Initiatieven van lokale beleidsniveaus moeten volgens de heer Loones beschouwd worden als initiatieven van de vierde pijler. Het brengt bewustmaking bij. Iedereen moet zijn eigen enthousiasme kunnen opbrengen ook al gebeurt dat met gemeenschapsmiddelen. In het andere geval zouden die gemeenschapsmiddelen

wellicht niet aangewend worden voor ontwikkelingsamenwerking. De middelen die de minister-president investeert in kleine projecten in Congo, zouden anders wellicht niet in ontwikkelingssamenwerking geïnvesteerd worden. De minister van Ontwikkelingssamenwerking zorgt voor de coördinatie. Het is een goede zaak dat hij daarvoor over een instrument beschikt en mee op de controle van het Vlaams Parlement kan rekenen.

De spreker wijst er tenslotte nog op dat Vlaanderen de facto al generaties aan ontwikkelingssamenwerking doet. Deze zeer lovenswaardige traditie moet dan ook in ere gehouden worden en voortgezet worden met de middelen en normen van vandaag. Vlaanderen moet dan ook zijn binnenlandse expertise in het buitenland kunnen toepassen. De spreker drukt ook nog de hoop uit dat eerdere politieke akkoorden inzake ontwikkelingssamenwerking na de verkiezingen effectief zullen worden uitgevoerd. Dit ontwerp van kaderdecreet zorgt ervoor dat Vlaanderen en zijn administratie daar klaar voor zijn.

1.1.4. Tussenkoms van de heer Jef Tavernier

De heer *Jef Tavernier* wenst onmiddellijk in te gaan op een opmerking van de heer Loones. Het is belangrijk dat men tot een Vlaams ontwikkelingsbeleid komt. De coördinatie daarvan moet in handen zijn van de bevoegde minister. Nu is het zo dat zowat elke Vlaamse minister een eigen ontwikkelingsbeleid voert. Hij leidt daaruit af dat de Vlaamse minister voor Ontwikkelingssamenwerking heel verdraagzaam is.

De spreker stelt voorts vast dat de beleidsbrief van de minister van Ontwikkelingssamenwerking maar een beeld geeft van een deel van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking. Uit de ODA-cijfers voor 2006 (opgenomen in de brochure 'Ontwikkelingssamenwerking en de Vlaamse Overheid' van maart 2007) blijkt immers dat maar één derde van de totale Vlaamse ontwikkelingsmiddelen naar de vier (d.w.z. inclusief Marokko) prioritaire landen gaat. De beleidsbrief zegt niets over de overige twee derden van de ODA-middelen. De spreker vreest daarom dat onvoldoende gecoördineerd wordt. De minister is enerzijds niet bevoegd over twee derde van de ontwikkelingsmiddelen en anderzijds vermeldt hij die middelen niet in zijn beleidsbrief. De spreker is van oordeel dat een ontwerp van kaderdecreet naast algemene principes ook rekening moeten houden met de praktijk.

De heer Tavernier is het eens met de heer De Loor. Dit ontwerp van kaderdecreet heeft zijn verdiensten. Het ontwerp van kaderdecreet had enkele jaren geleden zelfs grote verdienste als eerste poging. Ondertussen zijn de geesten geëvolueerd, is advies verleend en is alles concreter geworden. De diensten van het Vlaams Parlement stelden in hun legistiek advies over het voorstel van decreet van de spreker dat het te veel intenties bevatte. Het bevatte, omgekeerd, te weinig harde en decretale bepalingen. Na zo'n behoorlijk fundamentele opmerking moet men het voorstel van decreet – dat inhoudelijk overeind blijft – proberen te concretiseren. Daarnaast moet rekening gehouden worden met de opmerkingen van de Raad van State bij het voorontwerp van kaderdecreet over de rol van het Vlaams Parlement. Volgens de Raad van State is het immers niet altijd duidelijk wie bevoegd is, Vlaamse Regering of Vlaams Parlement. De Raad van State vraagt daarnaast of de rol van het Vlaams Parlement beperkt is tot een jaarlijkse begrotingsdiscussie over een derde van de ODA-middelen? Het Vlaams Parlement moet impact hebben op het ontwikkelingsbeleid. Alle fracties vinden het ontwikkelingsbeleid immers belangrijk voor Vlaanderen en voor het Zuiden.

De spreker gaat daarna kort even in op de ontstaansgeschiedenis van dit ontwerp van kaderdecreet. Hij is tevreden dat in 2004 toch al drie kleine decreten (gemeentelijke convenants, ontwikkelingseducatie en microfinanciering) zijn goedgekeurd. Het algemene kaderdecreet ontwikkelingssamenwerking uit die periode heeft echter de eindmeet niet gehaald. CD&V vroeg toen immers hoorzittingen, beweerdelijk om het stuk te verbeteren. Dat is de reden waarom het algemene ontwerp van decreet toen – d.w.z. op het einde van de vorige legislatuur – niet meer besproken is geraakt. De spreker is gelukkig dat de drie kleine decreten toen wel zijn behandeld, zelfs zonder algemeen kader. Prima facie leek zulks nochtans weinig logisch. Ze zijn toch belangrijk gebleken en hebben het mogelijk gemaakt om ervaring op te doen. De spreker vindt het op zich niet jammer dat het oorspronkelijke ontwerp van decreet niet is goedgekeurd. Alleen betreurt hij dat het huidige ontwerp van kaderdecreet niet beter of concreter is dan het oorspronkelijke.

Tijdens de hoorzitting kwam volgens de spreker een aantal opmerkingen steeds terug. Men pleitte voor coördinatie en tegen versnippering. De middelen zijn misschien beperkt, maar Vlaanderen beschikt volgens de spreker al over heel wat bevoegdheden. Inhoudelijk gezien zijn er voor Vlaanderen nagenoeg

geen beperkingen. Alle sprekers vroegen echter uitdrukkelijk coördinatie.

De coördinatie moet op de eerste plaats intern zijn. In dat opzicht komt de spreker terug op zijn opmerking dat de beleidsbrief van minister Bourgeois maar over één derde van de ODA-aanrekenbare middelen gaat. De beleidsbrief is bovendien beperkt tot vier landen. Het ODA-rapport vermeldt een twintigtal landen.

De spreker heeft er geen probleem mee dat de minister-president ontwikkelingsinitiatieven opzet in Congo. De vraag is echter in welk kader dergelijke initiatieven passen. Hij vraagt zich af of dat de meest efficiënte manier is om de middelen aan te wenden. Het verschil tussen ontwikkelingsinspanningen van de vierde pijler en ontwikkelingsinspanningen met overheidsmiddelen is dat die laatste inspanningen met belastinggeld geleverd worden. Voor die laatste investeringen gelden daarom een aantal specifieke criteria en eisen.

De minister van Onderwijs heeft tijdens de krokusvakantie nog een ontwikkelingsproject in India voorgesteld. Opnieuw heeft de spreker daar op zich niets tegen. De vraag is echter of India een prioritair land is voor Vlaanderen. Is dat project gecoördineerd door VVOB?

Omdat Vlaanderen in heel wat landen actief is, vraagt de spreker in de eerste plaats interne coördinatie binnen de Vlaamse Regering. Dat het daar nu aan mankeert mag blijken uit het ODA-rapport, dat een overzicht van elf bladzijden bevat met alle initiatieven in twintig andere landen.

Daarnaast is externe coördinatie nodig. Hij bedoelt daarmee niet dat de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking zich zou moeten onderwerpen aan de Belgische minister van Buitenlandse Zaken, maar de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking moet wel goed weten in welk internationaal kader gewerkt wordt. Coördinatie en afstemming zijn nodig om te vermijden dat men naast elkaar werkt. Gezien het grote aantal behoeftige landen is het perfect mogelijk afspraken te maken om te vermijden dat men in elkaars vaarwater terechtkomt. Het is perfect mogelijk om te vermijden dat één land bezoek krijgt van drie verschillende 'Belgische' ministers.

De spreker pleit ook voor afspraken over de gestelde eisen. 11.11.11 wees tijdens de hoorzitting op de administratieve lasten waaronder de ontwikkelingslanden te lijden hebben. Een bezoek van een bui-

tenlandse minister of inspectiecommissie brengt onvermijdelijk administratieve lasten met zich mee. Deze drie coördinatie-eisen vindt de spreker niet terug in het ontwerp van kaderdecreet of in het beleid.

In het ontwerp van kaderdecreet ontbreken dus een aantal zaken. Het ontwerp van kaderdecreet bevat bijvoorbeeld geen kader voor de vierde pijler. Een loutere omschrijving door mevrouw Poleyn, hoe verdienstelijk ook, volstaat niet voor de spreker. Daarnaast moet het ontwerp van kaderdecreet bepalen hoe de vierde pijler benaderd wordt. De spreker vraagt omzichtigheid. Niet elk deel van deze sector kan gelijk behandeld worden.

Volgens de ODA-cijfers bijvoorbeeld, kijgt Exchange 166.000 euro en VVOB 350.000 euro. De spreker benadrukt dat hij zich daar niet tegen verzet, maar een duidelijk kader vraagt, mede gezien de omvang van de bedragen en het structurele of quasi-structurele karakter van de steun. De spreker noemt dat een lacune. Het ontwerp van kaderdecreet moet worden aangevuld met een definitie van de vierde pijler, een benaderingswijze en een financieringswijze. Nu worden een aantal zaken enkel summier besproken tijdens de begrotingsbesprekingen.

De spreker is ook van oordeel dat het Vlaams Parlement een grotere rol moet spelen in de discussie over partnerlanden. Hij heeft dan ook een aantal amendementen ingediend om het Vlaams Parlement de bevoegdheid te geven voorstellen van de minister te bespreken en desgevallend te bekrachtigen.

1.1.5. Tussenkomen van de heer Jan Roegiers

De heer Jan Roegiers wijst er vooreerst op dat hij in 2002 samen met de heer Peter De Ridder een voorstel van decreet heeft opgesteld over de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking. Dat voorstel van decreet is na onderhandelingen omgevormd tot ontwerp van decreet en namens de toenmalige meerderheid ingediend in het Vlaams Parlement. Het is in 2004 gekelderd doordat de toenmalige oppositiepartijen CD&V en N-VA in laatste instantie hoorzittingen vroegen. Men is er niet meer in geslaagd deze hoorzitting te organiseren voor de Vlaamse verkiezingen.

In het huidige regeerakkoord staat dat een ontwerp van kaderdecreet inzake ontwikkelingssamenwerking ingediend zal worden. De spreker verwachtte daar veel van omdat de minister twee jaar de tijd heeft

genomen om met een nieuw ontwerp op de proppen te komen. Het ontwerp van kaderdecreet is immers pas in juni 2006 goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Op 11 december 2006 is het ontwerp van kaderdecreet dan uiteindelijk ingediend in het Vlaams Parlement. Volgens de spreker is veel tijd verloren gegaan. In dat opzicht is hij het eens met de heer De Loor dat dit ontwerp van kaderdecreet een gemiste kans is.

De spreker had gezien de genomen tijd een volledig nieuw ontwerp van decreet verwacht. Hij vindt het lichtelijk overdreven om dit ontwerp van kaderdecreet historisch te noemen. De spreker is eerder opgelucht dat het ontwerp van kaderdecreet eindelijk besproken kan worden.

De spreker betreurt net zoals de heer Tavernier dat het ontwikkelingsbeleid gevoerd door de andere Vlaamse ministers niet onder dit ontwerp van kaderdecreet valt. Minister Bourgeois had de andere leden van de Vlaamse Regering ervan moeten overtuigen zich te houden aan de geografische en sectorale afbakening.

De spreker vreest dat het Vlaams Parlement na de goedkeuring van dit ontwerp van kaderdecreet geen controle meer zal kunnen uitvoeren over het ontwikkelingsbeleid. De inspanning die Vlaanderen levert om de achtste Millenniumdoelstelling te halen, zijn perfect meetbaar. Ondanks alle inspanningen is het beleid ter zake echter niet zo positief. Het UNDP stelt dat in 2015 dubbel zoveel mensen in armoede zullen leven als het Noorden niet met meer financiële middelen over de brug komt. De spreker is van oordeel dat de strijd tegen de armoede een prioriteit moet zijn voor elk land in het Noorden. Het ontwerp van kaderdecreet had volgens de spreker dan ook een bepaling moeten bevatten die ertoe verplicht jaarlijks een voortgangsrapport voor te leggen aan het Vlaams Parlement. Kamer en Senaat werken op deze manier. Dergelijke bepaling zou meteen ook de betrokkenheid van het Vlaams Parlement verhogen. Het Vlaams Parlement zou immers jaarlijks moeten nagaan hoe het gesteld is met de officiële ontwikkelingshulp, de openheid van de internationale handel, de migratiestromen, de buitenlandse investeringen, de duurzaamheid van het milieu enzovoort. In de Subcommissie voor Wapenhandel moet de Vlaamse Regering bijvoorbeeld jaarlijks een soortgelijk overzicht geven van haar beleidslijnen inzake de mondiale wapenhandel.

De spreker hoopt dan ook dat dit ontwerp van kaderdecreet geen eindpunt is. Na evaluatie moeten

bijsturingen mogelijk zijn. Op dat ogenblik kan overwogen worden om verplicht een jaarlijks rapport in te dienen bij het Vlaams Parlement.

1.1.6. Tussenkoms van mevrouw Anne Marie Hoebeke

Mevrouw *Anne Marie Hoebeke* is uitermate tevreden dat dit ontwerp van kaderdecreet is ingediend. Haar fractie heeft een aantal amendementen mee ondertekend omdat ze relevant zijn voor de krijtlijnen waarbinnen dit ontwerp van kaderdecreet verder uitgewerkt moet worden. Het Vlaams Parlement zal op het gepaste moment controleren, toezicht uitoefenen en indien nodig bijsturen.

1.1.7. Tussenkoms van de heer Karim Van Overmeire

De heer *Karim Van Overmeire* vindt het vreemd dat niemand verwijst naar het interessante maar niet altijd even lovende advies van de Raad van State. Hij vestigt de aandacht op de passage waarin de Raad van State wijst op een gebrek aan tijd en mensen om het kaderdecreet grondig te onderzoeken. Bij wege van illustratie van een en ander, leest de heer Van Overmeire voor uit het advies: “Uit de vaststelling dat over een bepaling in dit advies niets wordt gezegd, mag niet zonder meer worden afgeleid dat er niets over gezegd kan worden en, indien er wel iets over wordt gezegd, dat er niets meer over te zeggen valt.”. Als opmerking van ons hoogste juridische adviesorgaan, kan dit toch wel tellen. Een belangrijke kritiek in het advies is voorts dat de hele tekst eigenlijk grondig herzien zou moeten worden.

Aan een aantal opmerkingen van de Raad van State is tegemoetgekomen. Zo is artikel 9 aangepast. Men heeft “Vlaamse overheid” vervangen door “Vlaamse Regering”. De term “Vlaamse overheid” was nochtans gekozen “na overleg met de parlementaire fracties die bezorgd waren over het behouden van een bevoegdheid van het Vlaams Parlement terzake”. De spreker wenst dienaangaande te benadrukken dat zijn fractie niet op de hoogte was van dergelijk overleg.

De fundamentele kritiek die door de Raad van State werd geformuleerd, blijft volgens de spreker echter overeind. Het ontbreekt in deze met name gewoon aan harde materie. In een normatieve tekst horen uitsluitend rechtsregels thuis. Dergelijke regels kunnen een signaalfunctie hebben, ze kunnen een visie, doelstelling of algemeen principe uitdrukken maar het moeten wel rechtsregels zijn. Dit ontwerp van

kaderdecreet bevat heel veel bepalingen die absoluut niet helder of concreet zijn. Veel bepalingen lijken eerder in een memorie van toelichting thuis te horen. Artikel 23 bepaalt bijvoorbeeld dat de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking een eigen bijdrage levert aan de internationaal aanvaarde doelstelling om tot het equivalent van minstens 0,7 percent van het bruto nationaal inkomen aan ODA te besteden. Volgens de spreker is de enige bedoeling van dit artikel ervoor zorgen dat het fetisjcijfer van 0,7 percent in het ontwerp van kaderdecreet staat. De normatieve waarde van dergelijk artikel is volgens de spreker duidelijk nul.

Dit ontwerp van kaderdecreet moet de overdracht van federale middelen en programma's gemakkelijker maken. De spreker is van oordeel dat men op federaal niveau niet zit te wachten op dit ontwerp van kaderdecreet om een reeds in 2001 gemaakte afspraak na te komen. Wie dat gelooft maakt zich illusies. Er zijn integendeel veel argumenten om te wachten tot na de federale verkiezingen van 10 juni 2007 en dan een ander kaderdecreet te schrijven dat aangepast is aan een eventuele overdracht van bevoegdheden.

Een overdracht die momenteel echter absoluut niet voor de hand ligt. Er worden zelfs steeds meer ballonnetjes opgelaten om een aantal bevoegdheden te herfederaliseren en niet alleen door minister De Gucht. Het gaat dan over ontwikkelingssamenwerking maar ook over het volledige buitenlandse beleid. Dat is voor Vlaams Belang totaal onaanvaardbaar. Beweren dat het kaderdecreet de overdracht van programma's en middelen gemakkelijker zal maken, is de waarheid geweld aandoen. Het betreft duidelijk een politieke maatregel. De zaak zal hopelijk na 10 juni zijn beslag krijgen, maar dat valt af te wachten.

Het argument dat Vlaamse ontwikkelingssamenwerking de middelen versnippert, snijdt geen hout. Zowel gemeenten, provincies maar ook privépersonen en organisaties worden aangemoedigd om bij te dragen aan ontwikkelingssamenwerking. En ook Europa heeft er deel aan.

Bij de doelstelling van artikel 3, paragraaf 1, ten tweede, staat het voornemen steun te verlenen aan de verruiming van het draagvlak van de ontwikkelingsamenwerking binnen de Vlaamse Gemeenschap. Vlaams Belang is daar geen voorstander van. Op dit moment gaat reeds 7,5 percent van de Vlaamse ODA-middelen naar sensibilisatie, Vlaams Belang denkt dat die gelden beter besteed kunnen worden in de partnerlanden. De ontwikkeling van een land is

een complex gegeven. De sensibilisatie komt daarenboven vaak neer op het aanpraten van een schuldcomplex: wat er ook gebeurt in de derde wereld, het is de schuld van het Westen. Als er corruptie bestaat, is het omdat het Westen de dictator steunt. Als er oorlog is, is het omdat in het koloniale tijdperk de grenzen verkeerd getrokken zijn. Als er een genocide is, is het omdat het Westen geen vredestroepen stuurt. Als er natuurrampen zijn, is het omdat de Westerse industrie voor klimaatveranderingen zorgt. Als er honger is, is het omdat het Westen te weinig voedsel stuurt. Als het Westen te veel voedsel stuurt, storten de voedselprijzen in elkaar. De waarheid ligt elders. Dat bewijzen Noord- en Zuid-Korea. Noord-Korea is een puinhoop en Zuid-Korea is een land dat het economisch goed doet en waar het allicht goed is om te wonen. De conclusie is duidelijk, ontwikkeling heeft te maken met degelijk bestuur. Dat aspect mist de spreker bij de sensibilisatie. Het is altijd de schuld van het Westen. Het is dan ook beter om daar geen gemeenschapsmiddelen aan te besteden.

De Vlaams Belangfractie heeft een amendement om een nieuwe doelstelling in te voegen, namelijk de bestrijding van de braindrain en de daaraan gekoppelde emigratie. Ook dit kan substantieel bijdragen tot de ontwikkeling van landen in het Zuiden.

Enerzijds zijn de middelen bescheiden maar anderzijds groeit het aantal partnerlanden. De heer Van Overmeire is de mening toegedaan dat concentratie noodzakelijk is voor een efficiënte besteding van de middelen. Dat bleek trouwens ook tijdens de hoorzitting. Concentratie is de enige manier om voldoende te wegen op een plaatselijke regering en haar te stimuleren tot goed bestuur. Als alle middelen geconcentreerd worden in een regio van een land, is de kans dat Vlaamse middelen nuttig besteed worden veel groter. Het woord concentratie staat wel in het ontwerp van kaderdecreet, maar de praktijk is helemaal anders. Een derde van de middelen wordt besteed in drie landen en straks – met Congo erbij – vier, dan nog afgezien van Marokko. Daarnaast nemen vakministers allerlei initiatieven waardoor van die concentratie in de praktijk niet veel terecht komt.

1.2. Antwoorden van de minister

Minister *Geert Bourgeois* heeft het in zijn antwoord eerst over de kritiek dat het decreet te weinig normatief zou zijn. Een aantal parlementsleden volgen in deze blijkbaar de opmerkingen van de Raad van

State die stelt dat de keuzes van sectoren, van landen en thema's concreter moeten zijn. Het zou volgens de minister echter niet verstandig zijn zulks in het ontwerp zelf te bepalen. De principes en voorwaarden worden decretaal vastgelegd, maar het beleid zelf wordt door de regering bepaald. Dat is de normale verhouding tussen parlement en regering. Het beleid, onder meer de thematische keuzes, de sectorale afbakening, de partnerlanden, wordt in het regeerakkoord, in de beleidsnota en in de beleidsbrieven bepaald. Het parlement moet de budgetten daarvoor goedkeuren.

De minister heeft al bewezen graag in te gaan op goede suggesties. Bij de goedkeuring van zijn eerste begroting is zelfs een amendement over Ex-Change van de hand van mevrouw Smet goedgekeurd. Ex-Change maakt deel uit van de vierde pijler. Deze organisatie kent een grote expansie en werkt goed. Ondertussen is er een samenwerkingsakkoord mee gesloten, dat de klemtoon op duurzaamheid, transparantie enzovoort, legt.

Als het Lambermontakkoord geheel of gedeeltelijk uitgevoerd wordt en er dus meer middelen naar Vlaanderen komen, is het niet goed als de partnerlanden te strikt vastliggen. Het ontwerp creëert een basis die het mogelijk maakt om meer middelen aan te wenden. Een aantal bepalingen zoals de bijdrage aan de 0,7 percent, is niet vrijblijvend. Dat percentage kan Vlaanderen niet op eigen kracht halen. Ook als de middelen van Lambermont niet overgedragen worden, neemt Vlaanderen de verplichting op zich om de budgetten te verhogen. De voorbije budgetverhogingen laten de minister toe om nu al met een derde partnerland samen te werken.

De minister is het eens met mevrouw Poleyn en de heer Loones waar ze stellen dat het wel degelijk een ambitieus decreet is dat uitdagingen bevat die elke regering en minister zal moeten waarmaken.

De minister vervolgt met de rapportering, de controle, het toezicht op de voorwaarden en de principes. Hij is het niet eens met het pleidooi voor een bijkomend rapport over de vooruitgang inzake de achtste millenniumdoelstelling. Er zijn reeds vele verslagen. Dergelijk verslag is onmogelijk en zelfs onverantwoord gezien het kleine Vlaamse budget. Deze millenniumdoelstelling toetsen vergt externe consultants op vlak van duurzame ontwikkeling, leefmilieu, internationale handel, ontwikkelingssamenwerking enzovoort. Dat immense werk zou Vlaanderen trouwens ook niet of nauwelijks vooruit helpen. De ODA-rap-

portering biedt daarenboven reeds een behoorlijk gedetailleerd overzicht van de activiteiten. Het laat de parlementsleden toe op een afdoende manier de regering te controleren.

Met dit ontwerp en de diverse instrumenten zal het Vlaams Parlement zelfs nooit eerder geziene controlemogelijkheden hebben. Er worden niet alleen principes en algemene voorwaarden vastgelegd. Er wordt ook gedetailleerd gerapporteerd. De regering doet niet wat ze wil, de dossiers worden door de Inspectie van Financiën getoetst aan het decreet. De minister van Begroting moet immers begrotingsadvies geven. Voorts is er nog de a-posteriori controle van het Rekenhof en de controle door het parlement. Het parlement beschikt daarvoor niet alleen over het ODA-rapport maar ook over het gedetailleerde jaarverslag van het Vlaams Agentschap voor Internationale Samenwerking (VAIS). Bijkomende rapporten zouden volgens de minister dan ook alleen maar onnodige kosten en administratieve rompslomp teweeg brengen.

Ook de kwestie van de coherentie is frequent aan bod gekomen. Het klopt niet dat maar een derde van het ODA-budget onder de bevoegdheid van de minister van Ontwikkelingssamenwerking valt. Dat was wel zo bij zijn aantreden, maar het is ondertussen gestegen tot 48 percent. Er zijn natuurlijk nog steeds andere initiatieven. De heer Tavernier zou zo eerlijk moeten zijn te zeggen dat die toestand ook onder zijn ministerschap bestond. Elke minister is en was bevoegd voor het buitenlands beleid en de ontwikkelingssamenwerking met betrekking tot zijn specifieke beleidsdomein. De minister vreest dat amendementen om daar iets aan te veranderen, niet zullen worden goedgekeurd.

Daarop inpikkend, stelt de heer Jan Roegiers, voor alle duidelijkheid, dat hij de minister steeds gesteund heeft in zijn streven naar meer middelen voor ontwikkelingssamenwerking.

Minister Geert Bourgeois verklaart dat hij alle steun voor meer middelen apprecieert. Een andere zaak is dat de vakministers ook budgetten voor ontwikkelingssamenwerking hebben. Idealiter zouden die budgetten samengevoegd worden onder de bevoegdheid Ontwikkelingssamenwerking. Dat is vooralsnog niet het geval. Amendementen in die zin zullen dan ook hoogstwaarschijnlijk niet op voldoende steun kunnen rekenen om goedgekeurd te raken. Aan de hand van het ODA-rapport zal het parlement de coherentietoets echter wel degelijk kunnen doen. Dat is een stap voorwaarts voor het controlerecht van het parlement.

In artikel 3, ten derde, staat bij de doelstellingen: “[...] aandacht voor het mondiale aspect te promoten en coherentie met het ontwikkelingsbeleid na te streven binnen de verschillende domeinen waarvoor de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest bevoegd zijn en waarbinnen het gevoerde beleid ook internationale implicaties kan hebben.”. Die bepaling geeft het parlement een instrument om het ontwikkelingsbeleid van de andere domeinen te controleren. Het betekent echter niet dat er van vandaag op morgen coherentie is. Het betekent alleen een ommekeer, die kan leiden tot een coherent beleid.

De minister wil daarnaast ook een en ander wat relativeren. In het ODA-rapport staan veel kleine leefmilieu- en duurzaamheidsprojecten met kleine budgetten, vaak in Zuid-Amerika. Toen de minister aantrad, viel de helft van het ontwikkelingsbudget onder de bevoegdheid Onderwijs. Dat was ten tijde van minister Tavernier niet anders. Het gaat vooral over de subsidies vanuit het Instituut voor Tropische Geneeskunde (ITG) en van de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR), dus voor wetenschappelijk onderzoek. Dat betekent geen versnippering. Die instituten zijn uitstekende partners in het ontwikkelingsbeleid.

De minister betwist dat er grote incoherentie is. Als het budget ontwikkelingssamenwerking groeit, zal de verhouding veranderen. Nu is de verhouding 48 procent, als het budget stijgt, zal de verhouding wijzigen. Het is, om een metafoor te gebruiken, een beetje zoals bij een logge tanker, die kan ook niet snel bijgestuurd worden. Het heeft dus geen zin om amendementen in te dienen om de budgetten bij de andere ministers te schrappen. Langzame, stapsgewijze veranderingen zijn efficiënter. Een ontwerp goedkeuren waarin reeds de coherentie tussen de beleidsdomeinen opgelegd wordt, is daarbij een goede eerste stap. Dat geeft het parlement meer middelen om controle uit te oefenen. Het ODA-rapport maakt die controle mogelijk.

Afspraken over partnerschap, over eigenaarschap en concentratie zijn belangrijke vorderingen, maar het heeft geen zin die in concreto te verankeren in een ontwerp. Elk nieuw regeerakkoord kan nieuwe klemtonen leggen, maar elke regering zal de grote principes moeten respecteren: ongebonden hulp, partnerschap, eigenaarschap, concentratie.

Het derde partnerland is mogelijk geworden door de budgetverhoging van ongeveer 4 miljoen euro. Als de Lambermontmiddelen niet uitgekeerd worden, zullen er geen landen meer bijkomen. De minister wijst er dienaangaande wel op dat het akkoord met Zuid-Afrika tot 2009 loopt. Het land zegt zelf dat

het in 2010 geen ontwikkelingsland meer zal zijn. De volgende regering kan bepalen hoe er dan met Zuid-Afrika samengewerkt wordt. Nu al is er een verschuiving naar bilaterale samenwerking op het vlak van buitenlands beleid.

Ook de minister wil zo weinig mogelijk administratieve last in de partnerlanden. Daarom zijn er SWAP's, budgetsteun, bilaterale overeenkomsten, coördinatie met andere donoren. In Mozambique verzorgen de Denen de coördinatie (via Danida – Danish International Development Agency). Ze zorgen ervoor dat het land zo weinig mogelijk overheadkosten heeft zodat het niet telkens opnieuw met andere delegaties moet werken of aan diverse partners rapporteren.

Het is evident dat Vlaanderen buiten de financiële hulp ook naar hechte relaties met de partnerlanden streeft. Er zijn politieke contacten. Toen de minister samen met de minister-president in Mozambique en Malawi was, zijn ze ontvangen op het hoogste niveau. De minister is voor een officieel bezoek uitgenodigd door de Zuid-Afrikaanse minister van buitenlandse zaken. Hij streeft naar zoveel mogelijk persoonlijke contacten. Het is niet gemakkelijk voor organisaties om rechtstreekse contacten te leggen maar er ontstaan steeds meer intense stedenbanden, die leiden tot uitwisselingen en contacten allerhande.

De minister hoopt voor het reces klaar te zijn met alle praktische maatregelen, teneinde de strategische adviesraad Internationaal Vlaanderen in september te kunnen installeren. De nodige benoemingen zijn momenteel nog niet gebeurd.

Refererend aan een recente vraag om uitleg van mevrouw Poleyn, benadrukt de minister dat hij de vierde pijler zeker niet wil reguleren. Dat is ook de wens van de sector zelf. Hij denkt wel aan ondersteunende maatregelen, bijvoorbeeld onder de vorm van een helpdesk. De vierde pijler is een vorm van indirecte samenwerking. Dat is uitdrukkelijk in dit ontwerp opgenomen. Die indirecte samenwerking is een nieuwe vorm die Vlaanderen als eerste beleidsniveau gedetecteerd heeft.

De noodhulp valt evidentelijkerwijs niet onder de doelstellingen van artikel 3. Het is dringende humanitaire hulp voor een noodsituatie die buiten de structurele hulp valt.

De minister wil zich niet vastpinnen op externe evaluatie, maar in sommige gevallen gebeurt zulks natuur-

lijk wel. Over de samenwerking met Mozambique inzake gezondheidszorg hebben externe consultants een heel gunstig rapport gemaakt. Dat kost echter behoorlijk wat geld. Het is zijns inziens dan ook niet zinvol om dat jaarlijks en voor alles te doen. Het is veel zinvoller om op gezette tijden en voor bepaalde langer lopende projecten een en ander te evalueren. Zo kunnen regering én parlement het project beoordelen.

Er is ook wel degelijk overleg met de andere partners. De minister is trouwens nog steeds ambtshalve voorzitter van de Vlaamse Vereniging voor Ontwikkelingssamenwerking en technische Bijstand (VVOB). De minister is ook steeds bereid om, waar nodig, met VVSG, VVP of het federale niveau te overleggen. Met VVSG zijn er overigens al geregeld contacten op het kabinet.

Tot besluit zegt de minister dat het een goed ontwerp is dat op termijn effecten zal sorteren op het brede Vlaamse beleid. Vlaanderen zal een speler in de ontwikkelingssamenwerking worden met goede en duurzame principes, die passen in het internationale beleid van de millenniumdoelstellingen. Vlaanderen zal uitgaan van de evenwaardigheid van de partners. Dat is trouwens ook de reden waarom het, enkel als zulks past in het beleid van de partnerlanden, vanuit zijn expertise wil samenwerken. Bepaalde partners hebben een voorkeur voor landbouw, andere voor onderwijs, nog andere voor gezondheidsbeleid. Vlaanderen beschikt over de nodige kennis op elk van die domeinen. In het ontwerp worden goede principes vastgelegd die op termijn de coherentie van de beleidsdomeinen in de gewenste richting zullen bijsturen.

1.3. Aanvullende vragen en opmerkingen van de leden

1.3.1. *Aanvullende tussenkomst van mevrouw Sabine Poleyn*

Mevrouw *Sabine Poleyn* stelt ook vast dat de voorwaarde van structurele armoede niet geldt voor noodhulp. Betekent dit dat de artikelen 4 en 5 over de principes en voorwaarden wél gelden voor noodhulp? Dat zou een goede stap zijn naar een fundamenteel noodhulpbeleid. Gelden de principes en voorwaarden van het kaderdecreet ook voor de ontwikkelingssamenwerking van de andere ministers?

1.3.2. *Aanvullende tussenkomst van de heer Kurt De Loor*

De heer *Kurt De Loor* wenst te benadrukken dat hij, samen met zijn fractie, het idee van een kaderdecreet over ontwikkelingssamenwerking wel degelijk zeer genegen is. Het voorstel van decreet van de collega's Roegiers en De Ridder uit de vorige regeerperiode bewijst dat. Maar de spreker had, zoals al gezegd, meer verwacht van het ontwerp. Gezien de beperkte middelen waarover Vlaanderen beschikt, is geografische, thematische en sectorale concentratie absoluut noodzakelijk. Hij blijft erbij dat het kaderdecreet te vrijblijvend is. Hij vreest dan ook voor een wildgroei van sectoren.

1.3.3. *Aanvullende tussenkomst van de heer Jef Tavernier*

De heer *Jef Tavernier* heeft er geen probleem mee te erkennen dat hij over de coördinatie en het Vlaamse beleid inderdaad wat extreme voorbeelden heeft gegeven en er misschien wat te badinerend over gesproken heeft. Dat is een louter debat-technische zaak. Zijn basisboodschap is echter duidelijk. Zowel uit eigen ervaring als uit de praktijk blijkt met zekerheid dat er onvoldoende gecoördineerd wordt. De spreker denkt dat de minister sterker zal moeten coördineren en dat dat ook in de beleidsbrief tot uiting moet komen. De regering zal afspraken moeten maken over wat de verschillende ministers doen. In Vlaanderen is er heel wat kennis aanwezig waarvan anderen nuttig gebruik kunnen maken. Het beleid en de rapportering erover moeten echter duidelijk zijn.

Ter illustratie van een en ander legt spreker de beleidsbrief en de ODA-cijfers naast elkaar, waarbij blijkt dat men de beide eigenlijk niet kan koppelen. Hij is er dan ook van overtuigd dat de beleidsbrief meer duidelijkheid zou moeten geven over de activiteiten van de andere ministers. Veeleer dan een logge tanker te zijn, komt het hem voor dat de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking bestaat uit een vloot van kleine schepen die elk in een andere richting varen. Hij twijfelt niet aan de goede bedoelingen van elkeen. Maar soms weten de diverse geledingen niet wat de anderen doen.

Wat de vierde pijler betreft, verwacht de spreker een duidelijker beleid. Hij is het idee van een helpdesk genegen, maar een en ander blijkt toch niet echt duidelijk uit artikel 15. Hij stelt vast dat er veel kleine

initiatieven zijn waarbij het meer gaat om de ontwikkeling van de eigen mensen, opnieuw met de beste bedoelingen. Een en ander moet gestuurd worden om de efficiëntie te verhogen.

1.4. Aanvullende antwoorden van de minister

Minister *Geert Bourgeois* stelt dat noodhulp ook niet onder de principes van de artikelen 4 en 5 valt. Het is in deze immers inherent zinloos om eerst in dialoog te gaan en te komen tot partnerschap, eigenaarschap, beleidsdialoog, en dan pas hulp te bieden. Werken met gekwalificeerde noodhulporganisaties is dé garantie voor kwaliteit. Er moet snel beslist worden, concentratie en coördinatie gebeuren ter plaatse. Noodhulp maakt voortaan deel uit van het beleidsdomein Ontwikkelingssamenwerking, voorheen zat het bij Buitenlands Beleid en was er geen decretale basis. De minister erkent daarbij volgaarne dat er grensgevallen zijn waarbij noodhulp soms quasi-structureel wordt, omdat er bijvoorbeeld woningen mee gebouwd worden in het kader van een langlopend programma.

De minister is het ten gronde oneens met de kritiek van vrijblijvendheid. Hij heeft misschien te ambitieus het woord tanker gebruikt. Artikel 3 ten derde is echter duidelijk: “[...] aandacht voor het mondiale perspectief te promoten en coherentie met het ontwikkelingsbeleid na te streven.”. Daarom moet het schip deels de steven wenden, en dat gebeurt nu eenmaal niet van vandaag op morgen.

Minister Bourgeois herhaalt dat bij zijn aantreden, ongeveer de helft van het ontwikkelingsbudget in handen van de minister van Onderwijs was. Door de groei van het totale budget ligt die verhouding nu anders. De minister weet dat Onderwijs een groot deel van de middelen besteedt aan de VLIR en het Instituut voor Tropische Geneeskunde. Hij stelt dan ook dat men de zogenaamde versnippering niet mag overdrijven. Het is belangrijkste dat de groei van het budget verloopt volgens de principes van concentratie.

De overheid financiert de vierde pijler niet. Het budget van die vierde pijler is trouwens drie keer zo groot als het Vlaamse budget Ontwikkelingssamenwerking. Subsidies zijn dus niet aan de orde, de meeste organisaties willen dat ook niet. De enige uitzondering is Ex-Change. Daarmee is een samenwerkingsakkoord gesloten met afspraken over het aantal missies, de

concentratie op de partnerlanden, het aantal missies enzovoort.

2. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artikel 1

Er worden geen opmerkingen geformuleerd bij dit artikel.

Ter stemming gelegd, wordt het artikel aangenomen bij unanimititeit van veertien stemmen.

Artikel 2

Op artikel 2 werd een amendement (*Parl. St.* VI. Parl. 2006-07, nr. 1033/5 – amendement nr. 3) ingediend door mevrouw Sabine Poleyn, de heer Kurt De Loor, mevrouw Anne Marie Hoebeke en de heren Jan Roegiers en Jan Loones dat ertoe strekt het punt 8° te vervangen. Meer bepaald wordt de term “minst ontwikkelde landen” en de erbij horende definitie vervangen door de term “HDI-index” en de daarbij horende definitie. Namens de amendementsindieners licht mevrouw *Sabine Poleyn* toe dat het amendement een begrip en definitie invoert waarnaar later ook in andere amendementen verwezen wordt, in casu de Human Development Index. Tijdens de hoorzitting heeft professor Renard van het Instituut voor Ontwikkelingsbeleid en -beheer (IOB) immers gesteld dat de lijst van de minst ontwikkelde landen (MOL) waar het ontwerp naar verwees, gedateerd was. De internationaal aanvaarde lijst van landen die het meest steun nodig hebben, is de lijst van het United Nations Development Programme (UNDP), zijnde de Human Development Index. Daarom wordt de verwijzing naar MOL-landen in het amendement geschrapt en vervangen door deze meer accurate verwijzing.

Ter stemming gelegd, wordt dit amendement aangenomen bij unanimititeit van 15 stemmen.

Op hetzelfde artikel werd door dezelfde personen ook een amendement (*Parl. St.* VI. Parl. 2006-07, nr. 1033/5 – amendement nr. 4) ingediend dat ertoe strekt om in het punt 10° de term “macrosteun” te vervangen door de term “budgetsteun”. Mevrouw *Sabine Poleyn* legt uit dat in de tekst het woord budgetsteun gebruikt wordt, maar in de definitielijst

alleen macrosteun vernoemd wordt. In plaats van macrosteun gaat de definitie over budgetsteun.

De heer *Jef Tavernier* vindt de uitleg van mevrouw *Poleyn* in deze toch iets te beperkt. De vervanging van macrosteun door budgetsteun is geen verbetering. Het geeft de indruk dat het enkel slaat op het eerste deel van wat na het dubbele punt staat (“rechtstreekse financiële steun aan de begroting”). Macrosteun is volgens de spreker een meer omvattend woord, met eventueel twee elementen (het tweede dan zijnde “de betalingsbalans van een partnerland”, ofte het tweede deel van de betreffende zin). Budgetsteun is enkel rechtstreekse financiële steun aan de begroting. Het lid concludeert derhalve dat de wijziging geen verbetering is en het geheel zelfs foutief maakt.

Minister *Geert Bourgeois* begrijpt dat in het amendement wel degelijk de budgetsteun aan het partnerland bedoeld wordt.

Mevrouw *Sabine Poleyn* verduidelijkt dat het woord macrosteun niet voorkomt in de verdere tekst van het ontwerp, wat bij haar de vraag oproept waarom de term dan toch wordt verklaard in de definitielijst. Omgekeerd wordt het woord budgetsteun wel gebruikt, maar niet gedefinieerd.

De heer *Jef Tavernier* blijft erbij dat budgetsteun een bijdrage aan de begroting is maar niet de betalingsbalans insluit. Als men het over beide wil hebben, begroting en betalingsbalans, moet men dus een andere term gebruiken.

De *voorzitter* concludeert dat men in het amendement niet alleen het woord macrosteun moet vervangen door het woord budgetsteun, maar ook het zinsdeel “of de betalingsbalans” moet schrappen om de zaak sluitend te maken.

De heer *Jef Tavernier* vindt dat inderdaad consistenter, maar denkt tegelijk dat het juist niet de bedoeling is van de indieners om dat deel te schrappen.

Mevrouw *Sabine Poleyn* bevestigt dat men de ruimere interpretatie beoogt en dat het antwoord daarom moet zijn dat men toch het woord macrosteun in de hele tekst moet hanteren in de plaats van het woord budgetsteun. Zij wil wel volledigheidshalve nog onderzoeken waar het woord overal voorkomt.

Minister *Geert Bourgeois* vindt het beter dat toch het woord budgetsteun wordt gebruikt. Hij geeft de heer *Tavernier* wel gelijk dat men dan in 10° moet stoppen na het woord “begroting” en de zinsnede “of de betalingsbalans” weglaten, omdat dat laatste niet binnen de definitie van budgetsteun valt.

Daarop vraagt de heer *Jef Tavernier* of men al dan niet van plan is de betalingsbalans te ondersteunen. De minister antwoordt dat dit nergens in het ontwerp staat. Schuldkwijtschelding – zoals sommige internationale instellingen soms doen – is hier niet aan de orde.

Mevrouw *Sabine Poleyn* vat samen dat amendement 4 dan wordt: het woord macrosteun vervangen door het woord budgetsteun; en in het tweede gedeelte van de zin, na het woord begroting, de woorden “of de betalingsbalans” schrappen.

Dienovereenkomstig dienen de indieners van het oorspronkelijke amendement, de heer *Jan Loones*, mevrouw *Sabine Poleyn*, de heer *Kurt De Loor*, mevrouw *Anne Marie Hoebeke* en de heer *Jan Roegiers*, een bijkomend amendement (*Parl. St.* VI. Parl. 2006-07, nr. 1033/6 – amendement nr. 11) in dat ertoe strekt in de definitietekst van artikel 2, punt 10°, de woorden “of de betalingsbalans” te schrappen.

Ter stemming gelegd, wordt het amendement in kwestie aangenomen bij unanimititeit van 15 stemmen.

Ter stemming gelegd, wordt daarna wordt ook het oorspronkelijk amendement nr. 4 aangenomen bij unanimititeit van 15 stemmen.

Nog op artikel twee werd door mevrouw *Sabine Poleyn*, de heer *Kurt De Loor*, mevrouw *Anne Marie Hoebeke* en de heren *Jan Roegiers* en *Jan Loones* een amendement (*Parl. St.* VI. Parl. 2006-07, nr. 1033/5 – amendement nr. 5) ingediend dat ertoe strekt een punt 20° en een punt 21° toe te voegen. Houdende respectievelijk de termen “goed bestuur” en “Verklaring van Parijs over de efficiëntie van de hulp” en de daarbij horende definities.

Mevrouw *Sabine Poleyn* legt uit dat dit amendement anticipeert op twee verdere amendementen, waarin de termen “goed bestuur” en “Verklaring van Parijs” worden gehanteerd. Daarom stellen de indieners in dit amendement voor om aan artikel 2 de definities van die termen toe te voegen in 20° en 21°.

Ter stemming gelegd, wordt dit amendement zonder verdere discussie aangenomen bij unanimité van 15 stemmen.

Ter stemming gelegd, wordt het aldus geamendeerde artikel 2 daarna aangenomen met 10 stemmen bij 5 onthoudingen.

Artikel 3

Op artikel 3 werd een amendement ingediend door de heren Karim Van Overmeire, Luk Van Nieuwenhuysen, John Vrancken, Stefaan Sintobin en Roland Van Goethem (*Parl. St.* VI. Parl. 2006-07, nr. 1033/6 – amendement nr. 12) dat ertoe strekt in artikel 3, §1, tweede lid, punt 2° te schrappen. Namens de amendementsindieners licht de heer *Karim Van Overmeire* toe dat de Vlaams Belangfractie van mening is dat de middelen voor Vlaamse ontwikkelingssamenwerking maximaal in de betrokken partnerlanden zelf moeten besteed worden en slechts minimaal in eigen land. Derhalve is er geen nood aan het ondersteunen van de verruiming van het draagvlak voor ontwikkelingssamenwerking in Vlaanderen.

Ter stemming gelegd, wordt dit amendement verworpen met 10 stemmen tegen 5

Door mevrouw Sabine Poleyn, de heer Kurt De Loor, mevrouw Anne Marie Hoebeke en de heren Jan Roegiers en Jan Loones werd eveneens een amendement (*Parl. St.* VI. Parl. 2006-07, nr. 1033/5 – amendement nr. 6) ingediend op artikel drie, dat ertoe strekt in het tweede lid van de eerste paragraaf, een zin toe te voegen aan het punt 3°. Namens de indieners licht mevrouw *Sabine Poleyn* toe dat het de bedoeling is om hiermee nogmaals te verduidelijken dat het Vlaamse ODA-rapport een toetssteen kan zijn voor de gewenste coherentie.

De heer *Jef Tavernier* merkt dienaangaande op dat het ODA-rapport wel steeds achteraf komt. Het beleid wordt echter vooral besproken bij de behandeling van de begroting en de beleidsbrieven. Het zou daarom nog beter zijn als elke minister in zijn begroting en beleidsbrief reeds de ODA-aanrekenbare middelen duidelijk weergeeft.

Minister *Geert Bourgeois* repliceert daarop dat het parlement zulks in zijn reglement moet opnemen als het dit wenst. Dat – en niet een ontwerp van decreet – is de plaats waar de afspraken tussen regering en par-

lement over het beleid worden ingeschreven. Waarop de heer *Jef Tavernier* stelt dat dan ook het amendement eigenlijk niet hoeft. Minister *Geert Bourgeois*, verklaart het niet eens te zijn met die laatste stelling, aangezien de minister via dit amendement de opdracht krijgt om het ODA-rapport zodanig op te stellen dat het parlement de toets kan uitvoeren. Hij herinnert er dienaangaande aan dat het reglement van het Vlaams Parlement nog maar recent werd gewijzigd om de beleidsbrieven op een aantal punten te verfijnen.

Ter stemming gelegd, wordt dit amendement aangenomen bij unanimité van 15 stemmen.

Nog op artikel 3 werd door de heren Karim Van Overmeire, Luk Van Nieuwenhuysen, John Vrancken, Stefaan Sintobin en Roland Van Goethem (*Parl. St.* VI. Parl. 2006-07, nr. 1033/6 – amendement nr. 13) een amendement ingediend dat ertoe strekt aan het bewuste artikel een nieuwe, derde, paragraaf toe te voegen. De heer *Karim Van Overmeire* legt uit dat in dit amendement gepleit wordt om beperking van emigratie en braindrain als doelstellingen van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking in te voegen. Een van de grote problemen waarmee ontwikkelingslanden geconfronteerd worden, bestaat immers uit een grote emigratie naar rijkere landen. Heel vaak zijn het dan ook nog eens de opgeleide personen die hun land verlaten, waardoor deze landen geconfronteerd worden met een heuse braindrain.

Ter stemming gelegd, wordt dit amendement verworpen met 10 stemmen tegen 5.

Ter stemming gelegd, wordt het aldus geamendeerde artikel 3 daarna aangenomen met 10 stemmen tegen 5.

Artikel 4

Er worden geen opmerkingen geformuleerd bij dit artikel.

Ter stemming gelegd, wordt het artikel aangenomen met 10 stemmen bij 5 onthoudingen.

Artikel 5

Op artikel 5 werd een amendement ingediend door mevrouw Sabine Poleyn, de heer Kurt De Loor, mevrouw Anne Marie Hoebeke en de heren Jan

Roegiers (*Parl. St.* VI. Parl. 2006-07, nr. 1033/5 – amendement nr. 7) dat ertoe strekt aan het punt 4° een zin toe te voegen die inhoudt dat Vlaanderen zich op die manier aansluit bij de afspraken die gemaakt werden binnen de internationale donorgemeenschap in het kader van de Verklaring van Parijs over de efficiëntie van de hulp. Namens de indieners verklaart de heer *Jan Loones* dat een transparant overzicht noodzakelijk is voor de beoogde coherentie. Daartoe kan de Vlaamse Regering bij de bespreking van het jaarlijkse Vlaamse ODA-rapport in het Vlaams Parlement worden uitgenodigd om haar keuzes toe te lichten.

Ter stemming gelegd, wordt dit amendement aangenomen bij unanimité van 15 stemmen.

Nog op hetzelfde punt 4° van artikel 5 werd ook door de heer *Jef Tavernier* een amendement (*Parl. St.* VI. Parl. 2006-07, nr. 1033/6 – amendement nr. 14) ingediend dat ertoe strekt om ook de coördinatie en samenwerking met de federale ontwikkelingssamenwerking expliciet op te nemen.

Ter stemming gelegd, wordt dit amendement verworpen met 10 stemmen tegen 5.

Op artikel 5 werd door de heer *Jef Tavernier* nog een tweede amendement ingediend (*Parl. St.* VI. Parl. 2006-07, nr. 1033/6 – amendement nr. 15), waarin het lid voorstelt om aan het artikel een punt 7° toe te voegen, met daarin de “integrale benadering” als bijkomende voorwaarde. Aangezien de problemen vele dimensies hebben, moeten duurzame ontwikkeling en armoedebestrijding immers omvattend aangepakt worden.

Ter stemming gelegd, wordt dit amendement verworpen met 10 stemmen bij 5 onthoudingen.

Ter stemming gelegd, wordt het aldus geamendeerde artikel 5 aangenomen met 10 stemmen bij 5 onthoudingen.

Artikel 6

Op artikel 6 werd een amendement ingediend door de heer *Jef Tavernier* (*Parl. St.* VI. Parl. 2006-07, nr. 1033/6 – amendement nr. 16), dat ertoe strekt de laatste twee zinnen van het artikel te vervangen. De heer *Jef Tavernier* wil daarmee bereiken dat in het beleidsplan voor een periode van vijf jaar het maximum aantal partnerlanden wordt vastgelegd. Het plan in kwestie moet ook duidelijk maken dat er voldoende middelen in een land worden ingezet opdat

de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking een duidelijke impact zou hebben. Het lid meent dat het goed is om met dergelijke beleidsplannen over vijf jaar te werken en daarin te spreken over die partnerlanden, wat men gaat inzetten en hoe men dat gaat coördineren met wat in de OESO gebruikelijk is. Hij vraagt verder dat de landenkeuze bij besluit van de Vlaamse Regering zou vastgelegd worden.

Gezien het amendement nr. 8 van de meerderheidsfracties (cf. infra) het ook heeft over een gemotiveerde toelichting van de landenkeuze, en daarmee enigszins in buurt komt van het tweede lid van zijn amendement, vraagt de heer *Tavernier* de gesplitste stemming over de twee leden van zijn amendement, die respectievelijk pleiten voor vijfjarenplannen en voor een besluit van de Vlaamse Regering. Hij laat daarbij opmerken dat ook de Raad van State daarom vroeg, aangezien beleidsbrieven en -nota's op zich niet normatief zijn. Zijn argumentatie is derhalve van zuiver legistische aard.

Ingaande op de vraag van de heer *Tavernier* naar een gesplitste stemming, wordt het eerste lid van amendement nr. 16 ter stemming gelegd. Het wordt verworpen met 9 stemmen tegen 5, bij 1 onthouding.

Met betrekking tot het tweede lid van het amendement nr. 16 van de heer *Tavernier* informeert mevrouw *Sabine Poleyn* naar de houding van de minister. Minister *Bourgeois* antwoordt daarop dat hij in beginsel geen probleem heeft met de opname van die zin in de tekst, aangezien het in de praktijk ook feitelijk zo gebeurt.

In het licht daarvan informeert *de voorzitter* bij de heer *Tavernier* of hij het tweede lid van zijn amendement als vervanging dan wel als toevoeging van de laatste zin van artikel 6 ziet. Minister *Geert Bourgeois*, van zijn kant, suggereert om de verwijzing naar het besluit in te voegen in amendement nr. 8 van de meerderheidsfracties (*Parl. St.* VI. Parl. 2006-07, nr. 1033/5 – amendement nr. 8). Dat amendement zou dan luiden “De landenkeuze gebeurt bij besluit van de Vlaamse Regering en wordt gemotiveerd toegelicht aan het Vlaams Parlement”. Op die manier kan tegelijk de opname van de landenkeuze in de beleidsbrief of -nota gehandhaafd blijven. De heer *Jef Tavernier* kan zich terugvinden in die piste en verklaart dienovereenkomstig het tweede lid van zijn amendement nr. 16 in te trekken. Desgewenst zal hij zelf een subamendement indienen op het genoemde amendement nr. 8 van de meerderheidsfracties.

Eveneens op artikel 6 werd, zoals hoger reeds meermaals aangehaald, door, mevrouw *Sabine Poleyn*, de heer *Kurt De Loor*, mevrouw *Anne Marie Hoebeke*

en de heren Jan Roegiers en Jan Loones een amendement ingediend (*Parl. St.* VI. Parl. 2006-07, nr. 1033/5 – amendement nr. 8). De indieners willen met dit amendement de laatste zin van het artikel vervangen door “De landenkeuze wordt gemotiveerd toegelicht aan het Vlaams Parlement”. Mevrouw *Sabine Poleyn* wijst er ter zake op dat het belangrijk is dat het parlement bij een nieuwe landenkeuze zo snel mogelijk geïnformeerd wordt over de motivering van de keuze. Daarom moet die informatieverstrekking desgevallend los kunnen staan van het moment waarop de beleidsbrief van de bevoegde minister wordt ingediend en besproken.

In het licht van de zopas gevoerde discussie over het tweede lid van amendement nr. 16 van de heer *Jef Taviernier*, deelt mevrouw *Poleyn* – na beraadslaging – evenwel mee dat de indieners van amendement nr. 8 hun voorstel van amendement intrekken en vervangen door een nieuw amendement waarin rekening wordt gehouden met de geformuleerde opmerkingen.

De *voorzitter* stelt vast dat er een nieuw amendement wordt ingediend (*Parl. St.* VI. Parl. 2006-07, nr. 1033/6 – amendement nr. 17) dat ertoe strekt om aan artikel 6 een zin toe te voegen die luidt: “Zij gebeurt bij besluit van de Vlaamse Regering en wordt gemotiveerd toegelicht aan het Vlaams Parlement”. Volledigheidshalve verduidelijkt de voorzitter dat “zij” refereert naar de landenkeuze. De heer *Jef Tavernier* merkt nog op dat met dit nieuwe meerderheidsamendement louter een gemotiveerde toelichting wordt geïntroduceerd. Het gaat hier nog steeds niet om een bekrachtiging.

Ter stemming gelegd, wordt amendement nr. 17 daarop aangenomen bij unanimité van 15 stemmen.

Het aldus gewijzigde artikel 6, wordt daarop aangenomen met 14 stemmen bij 1 onthouding.

Artikel 7

Op artikel 7 werd een amendement ingediend door mevrouw *Sabine Poleyn*, de heer *Kurt De Loor*, mevrouw *Anne Marie Hoebeke* en de heren *Jan Roegiers* en *Jan Loones* (*Parl. St.* VI. Parl. 2006-07, nr. 1033/5 – amendement nr. 9), dat ertoe strekt om in de eerste paragraaf, punt 1° de woorden (landen) “uit de groep van de minst ontwikkelde landen” te vervangen door (landen) “met een lage menselijke ontwikkeling, gebaseerd op de jaarlijkse rangschikking

volgens de HDI-index”. De heer *Jan Loones* verwijst ter zake naar de eerdere toelichting bij amendement nr. 3 waarin wordt uitgelegd waarom de MOL-lijst wordt vervangen door de HDI-lijst.

Ter stemming gelegd, wordt amendement nr. 9 daarop aangenomen met 10 stemmen bij 5 onthoudingen.

Eveneens op artikel 7, maar dan op het punt 2° van de eerste paragraaf werd door de heren *Karim Van Overmeire*, *Luk Van Nieuwenhuysen*, *John Vrancken*, *Stefaan Sintobin* en *Roland Van Goethem* een amendement ingediend (*Parl. St.* VI. Parl. 2006-07, nr. 1033/6 – amendement nr. 18) dat ertoe strekt een zinsnede te introduceren aangaande democratie, respect voor de mensenrechten en corruptiebestrijding in de partnerlanden. De heer *Karim Van Overmeire* legt uit dat men hiermee het concept “goed bestuur” nader wil specificeren. Bijzondere aandacht voor het democratische gehalte van de overheid, respect voor de mensenrechten en corruptiebestrijding in de partnerlanden van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking, maken daar integraal deel van uit.

Ter stemming gelegd, wordt amendement 18 verworpen met 10 stemmen tegen 5.

Ter stemming gelegd, wordt het geamendeerde artikel 7 daarop aangenomen met 10 stemmen tegen 5.

Artikel 8

Er worden geen opmerkingen geformuleerd bij dit artikel.

Ter stemming gelegd, wordt artikel 8 aangenomen bij unanimité van 15 stemmen.

Artikel 9

Er worden geen opmerkingen geformuleerd bij dit artikel.

Ter stemming gelegd, wordt artikel 9 aangenomen met 14 stemmen bij 1 onthouding.

Artikel 10

Op artikel 10 werd een amendement (*Parl. St.* VI. Parl. 2006-07, nr. 1033/2 – amendement nr. 1) inge-

diend door mevrouw Miet Smet, de heer Johan Verstreken, de dames Anissa Temsamani en Anne Marie Hoebeke en de heren Jan Loones en Jan Roegiers. Dit amendement strekt ertoe ook kinderrechten te introduceren als transversaal thema. Mevrouw *Miet Smet* meent dat de tekst van het amendement voor zich spreekt en derhalve geen nadere uitleg behoeft.

Ter stemming gelegd, wordt amendement nr. 1 aangenomen bij unanimité van 15 stemmen.

Nog op artikel 10 werd een ook tweede amendement (*Parl. St. VI. Parl. 2006-07, nr. 1033/3* – amendement nr. 2) ingediend door de dames Miet Smet en Sabine Poleyn, de heer Jan Roegiers, mevrouw Anne Marie Hoebeke en de heren Jan Loones en Kurt De Loor. Dit amendement strekt ertoe ook goed bestuur te introduceren als transversaal thema. Ook hier meent mevrouw *Miet Smet* dat de tekst van het amendement voor zich spreekt en derhalve geen nadere uitleg behoeft.

Ter stemming gelegd, wordt amendement nr. 2 daarop eveneens aangenomen bij unanimité van 15 stemmen.

Ter stemming gelegd, wordt het aldus geamendeerde artikel 10 aangenomen bij unanimité van 15 stemmen.

Artikel 11

Er worden geen opmerkingen geformuleerd bij dit artikel.

Ter stemming gelegd, wordt artikel 11 aangenomen met 10 stemmen tegen 5.

Artikel 12

Op artikel 12 werd een amendement ingediend (*Parl. St. VI. Parl. 2006-07, nr. 1033/5* – amendement nr. 10) door mevrouw Sabine Poleyn, de heer Kurt De Loor, mevrouw Anne Marie Hoebeke en de heren Jan Roegiers en Jan Loones. Het amendement strekt ertoe – teneinde geen enkele onduidelijkheid te laten bestaan – een dubbel punt te vervangen door de woorden “onder meer”.

De voorzitter stelt vast dat het hier de facto eigenlijk bijna om een loutere tekstcorrectie gaat.

Ter stemming gelegd, wordt amendement 10 daarop aangenomen bij unanimité van 15 stemmen.

Ter stemming gelegd, wordt het aldus gewijzigde artikel 12 daarop eveneens aangenomen bij unanimité van 15 stemmen.

Artikelen 13 tot 17

Er worden geen opmerkingen geformuleerd bij deze artikelen.

Ter stemming gelegd, worden artikelen 13 tot 17 aangenomen met 10 stemmen tegen 5.

Artikelen 18 tot 22

Er worden geen opmerkingen geformuleerd bij deze artikelen.

Ter stemming gelegd, worden artikelen 18 tot 22 aangenomen bij unanimité van 15 stemmen.

Artikel 23

Op artikel 23 werd door de heren Karim Van Overmeire, Luk Van Nieuwenhuysen, John Vrancken, Stefaan Sintobin en Roland Van Goethem een amendement ingediend (*Parl. St. VI. Parl. 2006-07, nr. 1033/6* – amendement nr. 19) dat ertoe strekt de verwijzing naar het percentage van 0,7% van het bruto nationaal inkomen te schrappen. De heer *Karim Van Overmeire* licht toe dat zijn fractie de mening is toegedaan dat de 0,7%-norm een, niet of nauwelijks op harde gegevens gebaseerde, fetisj is geworden in de sector van de ontwikkelingssamenwerking. Daarenboven is het artikel ook geheel vrijblijvend aangezien er enkel gewag gemaakt wordt van het leveren van een eigen bijdrage aan de realisatie van die norm. Derhalve komt het aangewezen voor het kwestieuze artikel 23 te schrappen.

Ter stemming gelegd, wordt amendement 19 verworpen met 10 stemmen tegen 5.

Ter stemming gelegd, wordt het ongewijzigde artikel 23 daarop aangenomen met 10 stemmen tegen 5.

Artikel 24

Ook op artikel 24 werd door de heren Karim Van Overmeire, Luk Van Nieuwenhuysen, John Vrancken,

Stefaan Sintobin en Roland Van Goethem een amendement ingediend (*Parl. St.* VI. Parl. 2006-07, nr. 1033/6 – amendement nr. 20) dat ertoe strekt de verwijzing in dat artikel naar de financiële doelstelling, zoals vermeld in artikel 23, te schrappen. Aangezien dit amendement een logisch vervolg is op het vorige amendement – dat verworpen werd – wordt het door de heer *Karim Van Overmeire*, namens de indieners, ingetrokken. Het amendement is immers zonder voorwerp geworden.

Ter stemming gelegd, wordt het ongewijzigde artikel 24 daarop aangenomen bij unanimité van 15 stemmen.

Artikel 25

Er worden geen opmerkingen geformuleerd bij dit artikel.

Ter stemming gelegd, wordt artikel 25 aangenomen bij unanimité van 15 stemmen.

III. STEMMING OVER HET GEHEEL

In zijn geheel ter stemming gelegd, wordt het ontwerp van kaderdecreet inzake ontwikkelingssamenwerking tenslotte aangenomen met 9 stemmen tegen 5 bij 1 onthouding.

Het samen daarmee behandelde voorstel van de heer Jef Tavernier inzake de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking (*Parl. St.* VI. Parl. 2004-05, nr. 194/1) wordt dienovereenkomstig impliciet verworpen.

De commissie beslist ook unaniem dat er geen reflectietijd en reflectienota's zullen zijn.

Bij wege van een stemverklaring wenst de heer *Kurt De Loor* de redenen voor zijn onthouding bij de eindstemming te expliciteren. Hij benadrukt dat de sp.a-spiritfractie de idee van een kaderdecreet voor ontwikkelingssamenwerking niet ongenegen is. Wel integendeel, zij is er een grote voorstander van. Maar

zijn fractie had ontegenzeggelijk méér verwacht van het ontwerp. Het lid gewaagt ter zake van een aantal gemiste kansen.

De verslaggever,

Sabine POLEYN

De voorzitter,

Karim VAN OVERMEIRE

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

TITEL I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaan-gelegenheid.

Artikel 2

In dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° Vlaamse ontwikkelingssamenwerking: het geheel van beleid en acties van de Vlaamse Regering in het kader van ontwikkelingssamenwerking, zowel in het Zuiden als binnen de Vlaamse Gemeenschap, die bijdragen tot het dichten van de Noord-Zuidkloof, het bevorderen van duurzame ontwikkeling in het Zuiden en een rechtvaardige, vreedzame en welvarende internationale gemeenschap;
- 2° het Zuiden: de landen die opgenomen zijn in het eerste deel van de lijst van het Comité voor Ontwikkelingshulp (DAC) van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO), met uitzondering van de lidstaten van de Economische Commissie voor Europa van de Verenigde Naties (UNECE);
- 3° duurzame ontwikkeling: een ontwikkeling die voorziet in de behoeften van het heden zonder de mogelijkheden tot behoeftievoorziening van de toekomstige generaties in gevaar te brengen, waarbij aandacht gegeven wordt aan de sociale, de ecologische en de economische dimensie;
- 4° Millenniumverklaring: de verklaring zoals aangenomen bij resolutie nr. 55/2 van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties op 8 september 2000;
- 5° millenniumdoelstellingen: de doelstellingen die de Verenigde Naties in de Millenniumverklaring hebben opgenomen en waarmee ze uiting geven aan hun bereidheid om de extreme armoede in

de wereld te bestrijden en daarin tegen 2015 tastbare resultaten te boeken;

- 6° partners: de verschillende actoren waarmee de Vlaamse Regering samenwerkt om aan de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking uitvoering te geven. Partners kunnen zijn:
 - a) partnerlanden: landen uit het Zuiden, vertegenwoordigd door hun overheden, die als prioritair voor de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking worden beschouwd. Naast de centrale overheid van de partnerlanden kunnen eventueel, en voor zover dat door de wetgeving of door de centrale overheid van het partnerland wordt toegestaan, ook deelstaten en regionale overheden van landen uit het Zuiden partners van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking zijn;
 - b) multilaterale organisaties: intergouvernementele organisaties, met inbegrip van de Europese instellingen en van internationale organisaties voor regionale samenwerking van landen in het Zuiden;
 - c) indirecte actoren: instellingen en organisaties die geen deel uitmaken van of niet rechtstreeks betrokken zijn bij de Vlaamse Regering, zoals niet-gouvernementele organisaties, universiteiten en wetenschappelijke instellingen, vakbonden, private instellingen en gemeente- en provinciebesturen;
- 7° bilaterale samenwerking: vormen van samenwerking die gefinancierd worden door de Vlaamse Regering en die gebaseerd zijn op een overeenkomst tussen de Vlaamse Regering en een partnerland van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking;
- 8° HDI-index: de HDI (Human Development Index) is een meetinstrument dat jaarlijks gepubliceerd wordt door het ontwikkelingsprogramma van de Verenigde Naties (United Nations Development Programme – UNDP);
- 9° gender: concept dat verwijst naar het verschil in sociale status en rol tussen mannen en vrouwen in de samenleving en de machtsonevenwichten die hieruit voortvloeien;
- 10° budgetsteun: rechtstreekse financiële steun aan de begroting van een partnerland;

- 11° sectorale benadering: samenwerking die gericht is op de verdere ontwikkeling van een specifieke sector in een partnerland;
- 12° programmafinanciering: vorm van samenwerking waarbij verschillende activiteiten een coherent geheel vormen en bijdragen tot vooraf bepaalde doelstellingen en waarbij een procesmatige benadering wordt gebruikt die flexibiliteit bij de uitvoering mogelijk maakt;
- 13° projectfinanciering: financiële hulp of technische samenwerking met het oog op het ondersteunen van een zeer specifiek en in tijd en omvang beperkt aantal activiteiten die gericht zijn op het behalen van welomschreven resultaten en doelstellingen;
- 14° indirecte samenwerking: vormen van samenwerking waarbij de Vlaamse Regering zorgt voor de financiering of medefinanciering van activiteiten in het kader van het ontwikkelingsbeleid van een indirecte actor;
- 15° multilaterale samenwerking: vormen van samenwerking waarbij de Vlaamse Regering zorgt voor de financiering of medefinanciering van activiteiten in het kader van het ontwikkelingsbeleid van een multilaterale organisatie;
- 16° ODA: officiële ontwikkelingssamenwerking (official development assistance), zoals bepaald volgens de criteria van de OESO/DAC;
- 17° convenant gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking: een convenant gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking als vermeld in artikel 2, 1°, van het decreet van 2 april 2004 betreffende het beleid inzake convenants gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking;
- 18° ontwikkelingseducatie: ontwikkelingseducatie als vermeld in artikel 2, 1°, van het decreet van 2 april 2004 inzake ontwikkelingseducatie;
- 19° Vlaams Ontwikkelingsfonds: ontwikkelingsfonds als vermeld in artikel 2, 3°, van het decreet van 2 april 2004 betreffende de microfinanciering in ontwikkelingslanden door middel van waarborgverlening aan ontwikkelingsfondsen;
- 20° goed bestuur: methode die beoogt het beheer van de institutionele capaciteiten, het besluitvor-

mingsproces van de overheden en het beheer van de overheidsgelden te optimaliseren met inachtneming van de democratie, de rechtsstaat alsmede van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden;

- 21° Verklaring van Parijs over de efficiëntie van de hulp: hiermee wordt de verklaring bedoeld die door de donorlanden aangenomen werd op 2 maart 2005 (Paris Declaration on Aid Effectiveness). In deze gezamenlijke verklaring spreken de donoren de intentie uit om beter samen te werken, uit te gaan van de prioriteiten en mogelijkheden van de partnerlanden en zich bij hun beleid en procedures aan te sluiten.

TITEL II

Doelstellingen

Artikel 3

§1. Binnen het ruimere perspectief van een mondiale duurzame ontwikkeling, zoals door de internationale gemeenschap is overeengekomen in de Verklaring van Rio de Janeiro inzake Milieu en Ontwikkeling van juni 1992 en in het bijbehorende actieplan Agenda 21, en in overeenstemming met de internationale ontwikkelingsagenda, zoals onder andere bepaald in de millenniumdoelstellingen, wil de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking een eigen bijdrage leveren aan rechtvaardige Noord-Zuidverhoudingen en aan de verdere ontwikkeling van het Zuiden.

De Vlaamse ontwikkelingssamenwerking levert die bijdrage door:

- 1° samen met de bevolking van landen in het Zuiden te werken aan de realisatie van initiatieven voor structurele bestrijding van de armoede. De Vlaamse ontwikkelingssamenwerking onderneemt daarbij prioritair activiteiten die erop gericht zijn de levenskwaliteit van arme en kwetsbare bevolkingsgroepen te verbeteren en het recht op ontwikkeling van die groepen te garanderen;
- 2° met het oog op een rechtvaardige en duurzame mondiale samenleving steun te verlenen aan de verruiming van het draagvlak voor ontwikkelingssamenwerking binnen de Vlaamse Gemeen-

schap en aan de ontwikkeling van een houding van internationale solidariteit;

- 3° aandacht voor het mondiale perspectief te promoten en coherentie met het ontwikkelingsbeleid na te streven binnen de verschillende domeinen waarvoor de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest bevoegd zijn en waarbinnen het gevoerde beleid ook internationale implicaties kan hebben. Het in artikel 24 bepaalde jaarlijks overzicht van de Vlaamse ODA vormt de toetssteen voor deze doelstelling.

§2. In haar beleidsnota en in haar beleidsbrieven vult de Vlaamse Regering die algemene doelstellingen meer specifiek in.

TITEL III

Principes en voorwaarden

HOOFDSTUK I

Principes

Artikel 4

De Vlaamse ontwikkelingssamenwerking hanteert de volgende principes in de samenwerking met haar partners:

- 1° eigenaarschap: de partners van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking bepalen hun eigen ontwikkelingsbeleid en hun eigen prioriteiten en geven zelf aan op welke manier zij die willen realiseren. De Vlaamse ontwikkelingssamenwerking levert haar bijdrage binnen die beleidskaders en prioriteiten;
- 2° partnerschap: in de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking werken de betrokken partijen samen op basis van gelijkwaardigheid, wederkerigheid, vertrouwen en respect. Zij hebben allemaal rechten en plichten waarop zij wederzijds aangesproken kunnen worden;
- 3° beleidsdialoog: de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking treedt in dialoog met haar partners met de bedoeling de doelstellingen inzake samenwerking te bereiken, eventuele moeilijkheden in de

realisatie ervan bespreekbaar te maken en indien nodig politieke kwesties te bespreken die een effect kunnen hebben op de samenwerking. Specifieke aandacht gaat hierbij naar de situatie op het vlak van de mensenrechten, democratische ontwikkeling en vrede. Zowel overheden als vertegenwoordigers uit de civiele maatschappij worden betrokken bij die dialogen, die zowel formeel als informeel van aard kunnen zijn;

- 4° erkenning van diversiteit: de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking erkent de culturele, sociale, economische, religieuze en levensbeschouwelijke diversiteit van de partners met wie ze samenwerkt.

HOOFDSTUK II

Voorwaarden

Artikel 5

De Vlaamse ontwikkelingssamenwerking voldoet aan de volgende voorwaarden:

- 1° ontwikkelingsrelevantie: de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking beantwoordt aan de criteria voor ontwikkelingsrelevantie zoals de OESO/DAC vaststelt;
- 2° ongebonden hulp: de financiële middelen die, in welke vorm ook, verstrekt worden in het kader van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking zijn vrij van enige verplichting tot besteding in goederen of diensten uit Vlaanderen;
- 3° concentratie: de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking bundelt haar inspanningen tot een beperkt aantal landen, sectoren en actoren, om de beschikbare middelen zo efficiënt mogelijk in te zetten. Op het vlak van de keuze van de sectoren vormen de prioriteiten die naar voor geschoven worden in het kader van de millenniumdoelstellingen de leidraad;
- 4° coördinatie en harmonisatie: de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking coördineert haar inspanningen enerzijds met de eigen initiatieven van haar partners, en anderzijds met de initiatieven van andere donoren. De Vlaamse ontwikkelingssamenwerking levert ook de nodige

inspanningen om bij te dragen tot de harmonisatie van donorprocedures. Vlaanderen sluit zich aldus aan bij de afspraken die gemaakt werden binnen de internationale donorgemeenschap in het kader van de Verklaring van Parijs over de efficiëntie van de hulp;

- 5° resultaatgerichte, langdurige samenwerking: de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking streeft een langdurig effect na dat zich niet alleen uit in het behalen van blijvende en meetbare resultaten, maar ook in capaciteitsopbouw van de partners. Om tot een succesvolle en resultaatgerichte samenwerking te kunnen komen engageert de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking zich voor minstens vijf jaar in de samenwerking met een partnerland;
- 6° kwaliteit: integrale kwaliteitszorg is een wezenlijk onderdeel van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking. De Vlaamse ontwikkelingssamenwerking werkt op een doeltreffende en doelmatige manier. Ze beoogt continuïteit en coherentie in de samenwerking met haar partners en gaat daarbij methodisch te werk. Relevante ervaring en aanbevelingen uit evaluaties worden optimaal benut.

TITEL IV

Bilaterale samenwerking

HOOFDSTUK I

Samenwerking met een partnerland

Artikel 6

Om tot een efficiënte en kwaliteitsvolle samenwerking te komen, concentreert de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking haar inspanningen in een beperkt aantal landen. De mogelijkheid tot het inzetten van voldoende financiële middelen bepaalt het concrete aantal partnerlanden waarmee samengewerkt wordt. De bepaling van de minimale budgettaire massa daartoe en de landenkeuze gebeurt door de Vlaamse Regering. De landenkeuze wordt vermeld in de beleidsnota of de beleidsbrief van de minister bevoegd voor

ontwikkelingssamenwerking. Zij gebeurt bij besluit van de Vlaamse Regering en wordt gemotiveerd toegelicht aan het Vlaams Parlement.

Artikel 7

§1. Voor het al dan niet verder samenwerken met bestaande partnerlanden of bij de selectie van één of meer extra partnerlanden laat de Vlaamse Regering zich leiden door de volgende criteria:

- 1° de mate waarin de graad van armoede van het partnerland een bijdrage van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking rechtvaardigt. Daarom zal voorrang gegeven worden aan samenwerking met landen met een lage menselijke ontwikkeling, gebaseerd op de jaarlijkse rangschikking volgens de HDI-index;
- 2° de mate van goed bestuur in het partnerland;
- 3° het belang van de bestaande betrekkingen met het partnerland in overeenstemming met de voorwaarden, vermeld in artikel 5, 5° en 6°.

§2. De Vlaamse Regering bepaalt welke actuele indicatoren aan die criteria gekoppeld worden en hoe ze onderling gewogen worden. Op basis daarvan motiveert de Vlaamse Regering haar uiteindelijke keuze voor het sluiten van een overeenkomst met een of meer nieuwe partnerlanden. Desgewenst kan ze aanvullende criteria voor een fijnere selectie bepalen.

Artikel 8

De samenwerking kan stopgezet worden om de volgende redenen:

- 1° de overeenkomst tussen het partnerland en de Vlaamse Regering is beëindigd;
- 2° de Vlaamse Regering en het partnerland besluiten gezamenlijk de samenwerking voortijdig te beëindigen;
- 3° het partnerland voldoet niet langer aan een of meer selectiecriteria van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking als vermeld in artikel 7, §1;

4° het partnerland beëindigt de samenwerking met de Vlaamse Regering.

De Vlaamse Regering zal in overleg met het partnerland de voorwaarden voor stopzetting van de samenwerking bepalen, tenzij de omstandigheden een dergelijk overleg niet mogelijk maken.

HOOFDSTUK II

Sectorale afbakening

Artikel 9

Omwille van kwaliteit en efficiëntie concentreert de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking haar inspanningen in een beperkt aantal sectoren die behoren tot de aangelegenheden waarvoor de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest bevoegd zijn. De sectoren worden steeds gekozen in overleg met het partnerland en in overeenstemming met de principes en voorwaarden, vermeld in de artikelen 4 en 5.

HOOFDSTUK III

Transversale thema's

Artikel 10

Bij alle beleidsinitiatieven en acties die de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking onderneemt, besteedt ze bijzondere aandacht aan de transversale thema's gender, hiv/aids, kinderrechten, goed bestuur en duurzame ontwikkeling.

HOOFDSTUK IV

Actoren

Artikel 11

Naast de overheid kunnen ook indirecte actoren en multilaterale organisaties aangezocht worden om

mee voor de uitvoering van de samenwerking met het partnerland te zorgen.

HOOFDSTUK V

Vormen

Artikel 12

Voor elk partnerland wordt bepaald welke vormen van samenwerking het meest aangewezen zijn. Mogelijke vormen van samenwerking zijn onder meer budgetsteun, programma- en projectfinanciering, adviesverlening met het oog op kennisopbouw en beurzen voor studie en stage.

HOOFDSTUK VI

Landenstrategienota

Artikel 13

Voor elk partnerland bepaalt een landenstrategienota het te volgen beleid. Die landenstrategienota is ingebed in al bestaande ontwikkelingsplannen van het partnerland. Ze wordt in een beleidsdialoog met het partnerland opgemaakt.

De landenstrategienota gaat minstens in op de doelstellingen, specifieke sectoren, transversale thema's, actoren en samenwerkingsvormen die voor het partnerland aangewezen zijn. Afhankelijk van de specifieke context binnen het desbetreffende partnerland, bepaalt de landenstrategienota de inhoudelijke afbakening van de sectoren, de inbedding van de transversale thema's en de eventuele samenwerking tussen de verschillende actoren. De landenstrategienota maakt deel uit van de beleidsnota of de beleidsbrief van de minister bevoegd voor ontwikkelingssamenwerking. De landenstrategienota wordt voorgelegd aan de strategische adviesraad van het beleidsdomein waartoe ontwikkelingssamenwerking behoort en aan het Vlaams Parlement. Een landenstrategienota wordt regelmatig en in overleg met het partnerland geëvalueerd.

TITEL V

Multilaterale samenwerking

Artikel 14

De Vlaamse Regering kan beslissen om bepaalde multilaterale organisaties met een vrijwillige bijdrage financieel te ondersteunen, ter aanvulling van de al aangehaalde maatregelen die ze neemt om de doelstellingen, vermeld in artikel 3, §1, uit te voeren en afhankelijk van de middelen die ze ter beschikking heeft. De organisaties worden steeds gekozen in overeenstemming met de principes en voorwaarden, vermeld in de artikelen 4 en 5.

De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden voor die financiering.

TITEL VI

Indirecte samenwerking

Artikel 15

De Vlaamse Regering kan beslissen om projecten en programma's van bepaalde indirecte actoren te financieren, ter aanvulling van de al aangehaalde maatregelen die ze neemt om de doelstellingen, vermeld in artikel 3, §1, uit te voeren en afhankelijk van de middelen die ze ter beschikking heeft.

De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden voor die financiering.

TITEL VII

Gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking

Artikel 16

De Vlaamse Regering kan lokale besturen ondersteunen bij de uitbouw van een beleid inzake ontwikkelingssamenwerking door convenants voor gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking aan te gaan.

TITEL VIII

Ontwikkelingseducatie

Artikel 17

De Vlaamse Regering kan initiatieven ondersteunen inzake ontwikkelingseducatie die binnen de Vlaamse Gemeenschap de creatie van een draagvlak voor internationale samenwerking bevorderen en de ontwikkeling van een houding van internationale solidariteit met het oog op een rechtvaardige en duurzame mondiale samenleving stimuleren.

TITEL IX

Waarborgverlening

Artikel 18

In overeenstemming met de doelstelling, vermeld in artikel 3, §1, 1°, kan de Vlaamse Regering door overheidswaarborgen te verlenen de Vlaamse ontwikkelingsfondsen ondersteunen die samenwerken met microfinancieringsinstellingen in het Zuiden.

TITEL X

Noodhulp en humanitaire bijstand

Artikel 19

De Vlaamse Regering kan beslissen om, naast vormen van ontwikkelingssamenwerking die in overeenstemming zijn met de doelstelling, vermeld in artikel 3, eerste lid, ook andere hulp te verlenen die in tijd, ruimte en omvang beperkt is. Het gaat om noodhulp en humanitaire bijstand aan bevolkingsgroepen die in een noodsituatie terechtgekomen zijn als gevolg van een natuurramp of een door de mens veroorzaakte ramp en waarvoor de plaatselijke bevolking en autoriteiten geen gepaste of onvoldoende acties kunnen ondernemen.

De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden voor die financiering.

TITEL XI

Voortgangscontrole en evaluatie

Artikel 20

De aandacht voor kwaliteit vereist een goed uitgebouwd controle- en evaluatiesysteem dat resultaatgericht is. De Vlaamse Regering neemt de nodige maatregelen om een dergelijk systeem binnen de structuren van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking uit te bouwen zodat resultaatgerichte voortgangscontrole en interne evaluatie gegarandeerd worden.

Artikel 21

Naast interne evaluatie en voortgangscontrole voorziet de Vlaamse Regering ook in de organisatie van een externe evaluatie die zowel het beleid als de acties van de Vlaamse Regering in verband met ontwikkelingssamenwerking evalueert en toetst aan de bepalingen van dit decreet. De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden hiervan.

De verslagen van de externe evaluatie worden voorgelegd aan het Vlaams Parlement. De Vlaamse Regering kan desgewenst haar opmerkingen bij die verslagen voegen.

TITEL XII

Financiële middelen

Artikel 22

De Vlaamse ontwikkelingssamenwerking beschikt over een eigen programma op de begroting, waarvan het Vlaams Parlement jaarlijks het bedrag bepaalt.

De besteding van de financiële middelen binnen dat begrotingsprogramma beantwoordt aan de internationale ODA-criteria.

Daarnaast kunnen ook op andere begrotingsprogramma's financiële middelen ingezet worden voor

ontwikkelingsrelevante initiatieven. Indien de besteding van die middelen aan de internationale ODA-criteria beantwoordt, zullen ze eveneens als Vlaamse ODA beschouwd worden.

Artikel 23

De Vlaamse ontwikkelingssamenwerking levert een eigen bijdrage aan de internationaal aanvaarde doelstelling om het equivalent van minstens 0,7% van het bruto nationaal inkomen aan ODA te besteden.

Artikel 24

De Vlaamse Regering rapporteert jaarlijks aan het Vlaams Parlement over de Vlaamse ODA en over de maatregelen die genomen worden ten aanzien van de financiële doelstelling, vermeld in artikel 23.

TITEL XIII

Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 25

Dit decreet is van toepassing op de beleidsmaatregelen en de acties die de Vlaamse Regering na de inwerkingtreding ervan in het kader van ontwikkelingssamenwerking onderneemt.

Dit decreet doet geen afbreuk aan overeenkomsten of subsidies die voor de inwerkingtreding van dit decreet respectievelijk gesloten of toegekend werden. Als de termijn van die overeenkomsten of subsidies de datum van de inwerkingtreding van dit decreet overschrijdt, kunnen ze echter alleen volgens de bepalingen van dit decreet ten gronde gewijzigd of hernieuwd worden.